

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Kulttuurienvälinen vuorovaikutus osana Youth in Actionin nuorten ryhmäta-
paamista

Hanna Kittilä

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op
Arvioitavaksi jättämisaika 11/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Hanna Kittilä	Sivumäärä 46 ja liitesivuja 5
Työn nimi Kulttuurienvälinen vuorovaikutus osana Youth in Action nuorten ryhmätapaamista	
Ohjaava(t) opettaja(t) Maria Kontinen ja Jussi Muittari	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja	
Tiivistelmä Nuorisotyön kansainvälisyyskasvatukseen liittyvänä osana Youth in Actionin ohjelmat ovat toimiva ja käytännöllinen tapa. Ohjelmat antavat nuorille kokemusta ja ymmärrystä kulttuurien moninaisuudesta. Pyrin opinnäytetyölläni siihen, että siitä olisi hyötyä kansainvälisyyskasvatuksessa ja myös apuna samantlaisia ryhmätapaamisia suunnitteleville. Kyselyyn vastasi 30 henkilöstä 16 henkilöä Oulun ja Lapin alueelta. Youth in Action nuorten ryhmätapaamisessa mukana olleet henkilöt vastasivat kyselyyni. Kysely oli tarkoitettu myös muuten ryhmätapaamisissa mukana olleille, mutta itse kyselyyn vastasi vain osallistujina olleita nuoria, ohjaajia ja vastuuhjaajia. Kyselyyn vastauksia saatiin osallistujien osallistumisiästä nuorten ryhmätapaamisissa, heidän asettamistaan tavoitteista, roolista tapaamisessa sekä taustoja osallistumiselleen ja tulevaan osallistumiseen. Lisäksi vastauksia saatiin osallistuneiden mielipiteistä ja asenteista kulttuurienvälisestä kommunikoinnista ja vuorovaikutuksesta sekä kehittämisideoita ja mielipiteitä liittyen nuorten ryhmätapaamiseen.	
Asiasanat kulttuuri, vuorovaikutus, kulttuurienvälisyys, kulttuuriosaaminen, osallistuminen	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Hanna Kittilä	Number of Pages 46, appendixes 5
Title Intercultural communication part of Youth in Action's Youth exchange	
Supervisor(s) Maria Kontinen and Jussi Muittari	
Subscriber and/or Mentor	
Abstract Associating for Youth work's international education, Youth in Action's programmes are workable and practical method. Programmes gives for experience and understanding from cultural diversity for the young people. I tried to find issues in my final thesis which would be useful in the international education and also it would help the same kind of people who wants to plan youth exchange. 16 respondents answered Questionnaire and the Questionnaire was sent to 30 persons living between Lapland and Oulu areas. People who took part in youth exchange have answered Questionnaire. The questionnaire had intended also to the people who took part in some other way for youth exchange, but answers were only of from people who have been the participants in youth exchanges; from young people, from leaders and from the responsible of leaders. Responses Questionnaire's got participant's the ages of participations in the youth exchange, their aims for exchanges and the roles of meetings. Also knowledges of the background of participants and the future back-ground to take part for youth exchange. Responses got as well the participants's options of intercultural communication and from their attitudes. Respondents wrote also the ideas of developments and the thinking's of the youth exchange.	
Keywords culture, communication, intercultural, cultural knowledge, participation	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY	7
2.1 CIMO	7
2.2 Youth in Action	7
2.3 Nuorten ryhmätapaaminen	10
2.4 Muita alaohjelmia ja alaohjelmien toimintoja	11
2.4.2 Nuorisoaloitteet	11
2.4.3 Nuorten demokratiahankkeet	12
2.4.4 Eurooppalainen vapaaehtoispalvelu	12
2.4.5 Nuorten parissa toimivien koulutus ja verkostoituminen	13
2.4.6 Nuorten ja politiikasta vastaavien tapaamiset	13
2.5 Kulttuuri	13
3 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	17
3.1 Opinnäytetyön lähtökohdat	17
3.2 Opinnäytetyön tavoite ja tutkimuskysymykset	17
3.3 Tutkimusmenetelmä ja aineistonkeruumenetelmä	17
3.3.1 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	17
3.3.2 Sähköinen kyselylomake aineistonkeruumenetelmänä	18
4 OPINNÄYTETYÖN KYSELYN TULOKSET	20
4.1 Kyselylomakkeen käsitteet	20
4.2 Osallistuneiden taustatiedot	21
4.3 Vastaaajien mukana olo Youth in Actionissa	24
4.4 Toteutuneitten ryhmätapaamisten asetetut tavoitteet	25
4.5 Osallistujien mielipiteitä kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta ja kommunikoinnista	28
4.6 Osallistujien kehittämisideoita ja mielipiteitä nuorten ryhmätapaamisesta	35
5 OPINNÄYTETYÖN ONNISTUMISEN ARVIOINTI	38
6. OPINNÄYTETYÖN RELIAABELIUS JA VALIDIUS	40
7 YHTEENVETO JA OMA POHDINTA	42
LÄHTEET	47
LIITTEET	49

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena oli saada yleisesti tietoa Euroopan komission nuorisovaihto-ohjelmasta Youth in Action -nuorten ryhmätapaamisesta. Tietoa pyrittiin saamaan osallistumisen syistä, asetuista tavoitteista ja niiden toteutumisesta osallistumisprosessin aikana sekä ajatuksista nuorten ryhmätapaamisesta. Lisäksi opinnäytetyössä analysoidaan vastaajien mielipiteitä ja asenteita liittyen kulttuurienväliseen kommunikointiin ja vuorovaikutukseen, jotka kuuluvat osaksi kansainvälisyyskokemusta. Otan opinnäytetyössäni esille myös, miltä Youth in Actionin nuorisotoiminta-ohjelma tulee näyttämään tulevaisuudessa mm. Euroopan komission toteuttamassa tutkimuksessa, sillä Youth in Action nuorisotoimintaohjelma päättyy vuonna 2013.

Kiinnostus heräsi aiheeseen suuntautumisopintoihin kuuluvan projektin avulla. Olen ollut ohjaajana kahdesti nuorten ryhmätapaamisessa. Ensimmäinen nuorten ryhmätapaamiseni oli suomalaisten ja kreikkalaisten nuorten välinen tapaaminen. Nuoret olivat iältään 13-25 –vuotiaita. Pääteemoina tässä tapaamisessa oli maaseudun ja kaupunkialueen kehittäminen, nuorisotyöttömyys sekä yrittäjyys. Olin tapaamisessa yhtenä kolmesta ohjaajasta. Toinen nuorten ryhmätapaaminen taas oli pohjois-irlantilaisien ja suomalaisten nuorten välinen tapaaminen. Iältään nuoret olivat 15-18 –vuotiaita. Pääteemoina olivat oppiminen liikunnan ja urheilun sekä ulkoilun kautta sekä ympäristö. Olin yksi kuudesta ohjaajasta tapaamisessa. Näiden kyseisten osallistumisien seurauksena valitsin nuorten ryhmätapaamisen tarkastelun kohteeksi.

Opinnäytetyössä käsitellään CIMOa, mutta erityisesti Youth in Actionin nuorten ryhmätapaamista. Lisäksi kulttuuria ja kulttuurienvälisestä vuorovaikutusta tarkastellaan teorian sekä kyselytutkimuksella saadun aineiston kautta.

Opinnäytetyössä käytetään kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja aineistonkeruussa sähköistä kyselylomaketta. Sen tekemisessä käytettiin datan analysointi- ja kyselytyökalua Webropolia.

2 KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

2.1 CIMO

CIMO on kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön asiantuntija- ja palveluorganisaatio, joka on perustettu vuonna 1991. CIMO toimii opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla, ministeriön alaisena itsenäisenä virastona. Se toteuttaa vaihto-, harjoittelu- ja apurahaohjelmia ja vastaa Euroopan unionin koulutus- ja nuoriso-ohjelmien kansallisesta toimeenpanosta sekä Kulttuuri- ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelmien tiedottamisesta. Lisäksi se edistää Suomen kielen ja kulttuurin opetusta ulkomaisissa yliopistoissa. Perustehtävänään CIMO:lla on edistää suomalaisen yhteiskunnan kansainvälistymistä koulutuksen, työelämän ja kulttuurin alueilla sekä nuorison keskuudessa (CIMO 2011; CIMO asiantuntijana; mikä on CIMO?.)

CIMO antaa tukea muun muassa Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci – ohjelmille. Lisäksi se tukee erilaisia nuorison toimintamahdollisuuksia, kuten Youth in Actionia, josta tulen kertoamaan myöhemmin. CIMO tekee monenlaista yhteistyötä niin korkeakoulujen välillä kuin myös pohjoismaiden kanssa. (mt.).

CIMOn tehtävät on säädetty laissa seuraavasti:

- huolehtia kansainvälisen henkilövaihdon suunnittelusta ja järjestämisestä
- antaa ohjausta ja neuvontaa kansainväliseen henkilövaihtoon liittyvissä kysymyksissä
- myöntää apurahoja ja avustuksia kansainväliseen henkilövaihtoon; sekä
- hoitaa muut tehtävät, jotka sille on säädetty tai määrätty.

(Opetusministeriö 2008, 18.)

2.2 Youth in Action

Youth in Actionin tarkoitus on tukea nuoria oppimisessa koulun ulkopuolella. Youth in Action on Euroopan unionin nuorisotoimintaohjelma, jonka tehtävänä on antaa nuorille mahdollisuus vaikuttaa heidän elinympäristöönsä, hankkia kansainvälistä kokemusta ja toimia yhteistyössä muiden nuorten kanssa Suomessa ja muualla

Euroopassa. Lisäksi nuoret ovat aktiivisen toimijan rooleissa projekteissaan: he osallistuvat päätöksentekoon, suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Ohjelma on tarkoitettu pääasiassa 13-25 –vuotiaille nuorille ja kaikenikäisille nuorten parissa toimiville. Ikärajat vaihtelevat toiminnoittain. (CIMO 2011; EU:n nuorisotoimintaohjelma Youth in Action 2011.)

Pääkäyttäjiä ohjelmalla ovat nuoret ja nuorten parissa toimivat. Hakemuksen jättäjänä voi toimia organisaatio, joka on yleishyödyllinen organisaatio, paikallinen tai alueellinen julkisyhteisö, nuorten vapaa ryhmä, euroopan tason nuorisojärjestö (väh. 8 jäsenjärjestöä osallistujamaissa), kansainvälinen voittoatavoittelematon viranomaisen tai kaupallinen nuoriso-, urheilu- tai kulttuurialan tapahtumaa järjestävä organisaatio. Organisaation täytyy olla virallisesti rekisteröity ohjelmamaassaan tai kumppanimaassa. (Koulutuksen ja kulttuurin Po, Euroopan komissio, Youth in Action ohjelmaopas 2011,15.)

Youth in Actionin perustuvassa lakitekstissä määritellään ohjelman yleiset tavoitteet, jotka ovat edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta, euroopan kansalaisuutta, suvaitsevaisuutta, eri maiden nuorten keskinäistä ymmärrystä ja nuorisoalan eurooppalaista yhteistyötä. Lisäksi tavoitteina ovat kehittää yhteisvastuullisuutta ja myötävaikuttaa nuorten toimintaa tukevien järjestelmien laadun ja nuorisoalalla kansalaisjärjestöjen edellysten kehittämiseen. Näiden lisäksi on erilaisia vuosittaisia ja pysyviä prioriteettejä, jotka pitää ottaa huomioon hankkeita toteutettaessa. Pysyviä prioriteettejä ovat euroopan kansalaisuus, nuorten osallistuminen, kulttuurinen monimuotoisuus ja muita heikommassa asemassa olevien nuorten osallistuminen. (mt.,4-6).

Euroopan kansalaisuus –prioriteetilla tarkoitetaan sitä, että tavoitteena on saada nuoret pohtimaan ja keskustelemaan eurooppalaisia aiheista. Hankkeissa on tärkeää kannustaa nuoria pohtimaan eurooppalaisen yhteiskunnan olennaisia piirteitä ja aktiivisuuteen omassa yhteisössään. Nuoret on hyvä saada tietoisiksi vaikuttamisen mahdollisuuksistaan nykyisen ja tulevan Euroopan kehittämisessä. (mt., 4).

Nuorten osallistuminen, arkielämän aktiivisuuden edistäminen, on pääasiallinen tavoite Youth in Actiossa. Hankkeissa nuorten aktiivista osallistumista edistävät toimenpiteet pitää täyttää tietyt periaatteet; tarjota mahdollisuuksia osallistujien väliseen

vuorovaikutukseen ja välttää passiivista kuuntelemista, kunnioittaa yksilöiden tietoja ja taitoja, varmistaa osallistujien mahdollisuus vaikuttaa hankkeessa tehtäviin päätöksiin, tiedostaa osallistuminen oppimisprosessina ja tuloksena, tiedostaa kyseessä olevan pikemminkin lähestymistapa ja asenne kuin joukko tiettyjä taitoja. (mt.,4).

Aktiivisen osallistumisessa periaatteena ovat ulkopuolisten ”asiantuntijoiden” perinteisten roolien murtaminen (oppimisen kääntäminen) eli tavanomaiset kuuntelijan roolissa olevat ovat toimijoita, nuorten auttaminen arvioinneissaan, ohjaajien itsekriittisyys sekä ajatusten ja tietojen vaihto. Kulttuurinen monimuotoisuuteen kuuluvat taas kulttuurien monimuotoisuuden kunnioittaminen sekä rasismin ja muukalaisvihan vastustaminen. Hankkeiden tulee kannustaa tietoisuutta ja pohdintaan arvoeroista, tukea taitoa kyseenalaistaa kunnioittavasti ja huomaavaisesti syrjintää ylläpitäviä näkökulmia (mt.,5).

Muita heikomassa asemassa olevien nuorten, joilla on esim. sosiaalisia vaikeuksia, taloudellisia esteitä, vammaisuus, oppimisvaikeuksia, kulttuurieroja, terveysongelmia ja maantieteellisiä esteitä, on mahdollistettava osallistuminen hankkeisiin. Youth in Action on tarkoitettu kaikille. Ohjelma pyrkii edistämään muita heikomassa asemassa olevien nuorten sosiaalista vahvistamista, aktiivista kansalaisuutta ja työllistymistä sekä edesauttamaan yhteiskunnallista yhteenkuuluvuutta yleisesti. (mt.,5-6).

Youth in Actionilla on useita alaohjelmia, joita ovat Nuorten Eurooppa, Eurooppalainen vapaaehtoispalvelu, Nuoret maailmassa, Nuorisolan tukijärjestelmät ja Tuki nuorisolan yhteistyölle Euroopassa. (Koulutuksen ja kulttuurin Po, Euroopan komissio, Youth in Action ohjelmaopas 2011, 13-14).

Nuorten Eurooppa –alaohjelman toimintoja ovat Nuorten ryhmätapaaminen, Youth Initiatives ja Nuorten demokratiahankkeet. **Eurooppalainen vapaaehtoispalvelun** alla toimintoja ei ole. (mt., 13-14).

Nuoret maailmassa -alaohjelman toimintoja ovat Yhteistyö EU:n naapurimaiden kanssa ja Yhteistyö muoden naapurimaiden kanssa. **Nuorisolan tukijärjestelmien** alla ovat Euroopan tasolla toimivien nuorisojärjestöjen tuki, Tuki euroopan nuorisofoorumille, Nuorten parissa toimivien koulutus ja verkostoituminen, Innovaation ja

laadun edistämishankkeet, Nuorille sekä nuorisotyöhön ja nuorisojärjestöihin aktiivisesti osallistuville henkilöille suunnatut tiedostustoimet, Kumppanuudet sekä Tuki ohjelman rakenteille ja ohjelman merkityksen lisääminen. (mt.,13-14).

Tuki nuorisoalan yhteistyölle Euroopassa –alaohjelman toimintoja ovat Nuorten ja nuorisopolitiikasta vastaavien tapaamiset, Nuorisoalan parempaan ymmärtämiseen ja tuntemiseen tähtäävän toiminnan tukeminen ja Yhteistyö kansainvälisten järjestöjen kanssa ja Yhteistyö kansainvälisten järjestöjen kanssa. (mt.,13-14.)

Alaohjelmien toimintoja on paljon, mutta seuraavaksi esittelen vain Nuorten ryhmätapaamiset, Nuorisoaloitteet, Nuorten demokratiahanke, Nuorten ja nuorisopolitiikasta vastaavien tapaamiset sekä Eurooppalainen vapaaehtoispalvelu, jonka alla on Nuorten parissa toimivien koulutus ja verkostoituminen -ohjelma. Nämä kyseiset mainitsin kyselylomakkeessani.

2.3. Nuorten ryhmätapaaminen

Ryhmätapaamisissa yksi tai useampi nuorisoryhmä matkustaa toiseen maahan toisen nuorisoryhmän vieraaksi. Toisessa maassa he osallistuvat yhteiseen toimintaan. Nuoret ovat aktiivisia osallistujia hankkeissa, joiden tarkoitus on antaa heille mahdollisuus oppia ja tulla tietoisiksi erilaisista yhteiskunnallisista ja kulttuurisista todellisuuksista. Lisäksi tarkoituksena on, että nuoret oppivat toisiltaan, kehittävät yritteliäisyyttä ja vahvistaa tunnetta eurooppalaisesta kansalaisuudesta.. (mt.,24). Esimerkkinä kreikkalais-suomalaisnuorten ryhmätapaamisessa osallistujia oli 17 nuorta, ja viikon tarkoituksena oli, että kaikki osallistuivat omasta vapaasta tahdosta suunniteltuihin työpajoihin ja muihin aktiviteetteihin. Näin myös kävi, ja nuoret saivat tietoa mm. yrittäjyydestä yritysvierailun kautta kuin myös ansioluettelon teosta.

Nuorten ryhmätapaamiset ovat yhden tai useamman ryhmän välinen hanke, jossa ryhmät ovat kahdesta tai useammasta maasta. Ryhmätapaaminen perustuu maiden väliseen kumppanuuteen. Hankkeessa nuorille annetaan mahdollisuus keskustella ja oppia erilaisista aiheista ja samalla tutustua toistensa maihin ja kulttuureihin. Lisäksi

ryhmätapaamisissa on kolme tärkeää vaihetta, joihin nuoret osallistuvat; suunnittelu ja valmistelu, toiminnon toteuttaminen ja arviointi, johon sisältyy mahdollisten jatko-toimien pohdinta. (mt.,24).

Nuorten ryhmätapaamiset voivat kestää 6 päivästä 21 päivään (CIMO 2011; Ryhmätapaamiset 2011). Kumpikin ryhmätapaaminen, joissa olin ohjaajana, kestivät 6 päivää, niin kreikkalais-suomalainen kuin myös pohjois-irlantilais-suomalainen nuorten ryhmätapaaminen.

Nuorten ryhmätapaamiset eivät ole akateemisia opintomatkoja, nuorisovaihtoja ta- loudellisella hyödyllä, nuorisovaihdot, joita voidaan pitää turismina, festivaalit, vapaa- ajan matkailu, kielikurssit, esiintymismatkat, koululuokkien vaihdot, urheilukilpailut, järjestöjen/organisaatioiden säännönmukaiset kokoukset, poliittiset kokoukset tai työ- leirejä. Osallistujat voivat olla 13-30 –vuotiaita ja vähintään osallistujia täytyy olla 16, mutta enintään 60 henkilöä. (Koulutuksen ja kulttuurin Po, Euroopan komissio, Youth in Action ohjelmaopas 2011, 24 ja 25.) Kummassakin nuorten ryhmätapaamisessa, joissa olin ohjaajana, osallistujat olivat Youth in Actionin niin sanottuun ikähaaruk- kaan kuuluvia.

Tahot, jotka osallistuvat nuorten ryhmätapaamisiin täytyvät olla joko yleishyödyllisiä organisaatioita, julkisyhteisöjä, nuorten vapaaryhmiä tai Euroopan tasolla toimivia nuorisojärjestöjä. (mt.,24). Kreikkalais-suomalaisessa tapaamisessa sekä pohjois- irlantilais-suomalaisessa tapaamisessa, kyseessä olivat yleishyödyllisistä organisaa- tioista, jotka osallistuivat nuorten ryhmätapaamiseen. Yleishyödylliset organisaatiot olivat järjestö ja kunnan alaisuudessa toimivat nuorisotoimi.

2.4 Muita alaohjelmia ja alaohjelmien toimintoja

2.4.2 Nuorisoaloitteet

Toiminnossa tuetaan nuorten itsensä suunnittelemissa hankkeissa, joiden toimintaan he aktiivisesti osallistuvat. Hankkeiden tarkoituksena on kehittää nuorten aloitekykyä,

yritteliäisyyttä ja luovuutta. Osallistujatahon on oltava yleishyödyllinen organisaatio tai nuorten vapaa ryhmä. Lisäksi osallistujien on oltava ohjelmamaasta. Kansallisissa nuorisoaloitteissa voi olla vain yksi osallistujataho, mutta kansainvälisessä nuorisoaloitteessa taas voi olla kaksi osallistujatahoa eri ohjelmamaista, joista yksi ainakin on EU-maa. Osallistujien voivat olla 18-30 –vuotiaita nuoret, joiden laillinen asuinpaikka on ohjelmamaassa. Myös alaikäiset voivat osallistua, jos mukana on ohjaaja (yksi ohjaaja per osallistuva maa). (mt.,36).

2.4.3 Nuorten demokratiahankkeet

Alaohjelmassa tuetaan nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen. Tavoitteena on rohkaista nuoria osallistumaan aktiivisesti oman paikallisen, alueellisen tai kansallisen yhteisönsä elämään tai kansainvälisellä tasolla. Lisäksi osallistujatahon on oltava joko yleishyödyllinen organisaatio, paikallinen/alueellinen viranomainen, nuorten vapaaryhmä tai Euroopan tasolla toimiva nuorisojärjestö, ja tahoja on oltava vähintään kaksi kahdesta ohjelmamaasta, joista toisen täytyy olla EU-maa. Jokaista maata kohden, täytyy olla vähintään kaksi toisistaan riippumattomia osallistujatahoja. 13-30 –vuotiaat nuoret voivat osallistua ohjelmaan, jos he asuvat laillisesti ohjelmamaassa. Päättäjiä ja asiantuntijoita ei koske ikä- eikä määräajotukset. (mt.,45-46).

2.4.4 Eurooppalainen vapaaehtoispalvelu

Tavoitteena on kehittää nuorten yhteisvastuullisuutta ja edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta sekä nuorten yhteisymmärrystä. Ohjelma antaa nuorille mahdollisuuden suorittaa max. 12 kuukauden mittaisen palvelun muussa kuin omassa asuinmaassaan. Hankkeissa noudatetaan koulun ulkopuolisen oppimisen periaatteita ja käytänteitä koko niiden keston ajan. Lisäksi tahojen on oltava joko yleishyödyllisiä organisaatioita, paikallisia/alueellisia viranomaisia, Euroopan tasolla toimivia nuorisojärjestöjä, kansainvälisiä viranomaisia, kaupallisia nuoriso-, urheilu-, tai kulttuuritahtumia järjestäviä organisaatiota. Tahoja on oltava kaksi tai useampi eri maista, joista ainakin toinen on EU-maasta. 18-30 –vuotiaat laillisesti lähettävän tahon maassa asuvat, voivat osallistua ohjelmaan. Muita heikommassa asemassa olevien

nuorten osallistumisessa, joilla esim. sosiaalisia vaikeuksia tai taloudellisia esteitä, ikäraja on 16 vuotta. (mt., 55).

2.4.5 Nuorten parissa toimivien koulutus ja verkostoituminen

Toiminnossa tuetaan nuorten parissa työskentelevien ja nuorisojärjestöjen, erityisesti hankkeen vetäjien, hankkeissa toimivien nuorisoneuvojien ja –ohjaajien koulutusta. Lisäksi tuetaan kokemusten, asiantuntemuksen ja hyvien käytäntöjen vaihtoa nuorten parissa työskentelevien kesken sekä kestävien ja laadukkaiden hankkeiden, kumppanuuksien ja verkostojen perustamiseen tähtääviä toimintoja. Osallistujatahon on oltava joko yleishyödyllinen organisaatio, julkisyhteisö, nuorten vapaa ryhmä tai Euroopan tasolla toimiva nuorisojärjestö. Ikärajoja ei ole toimintaan osallistumiseen. (mt., 94-95).

2.4.6 Nuorten ja politiikasta vastaavien tapaamiset

Tarkoituksena on tukea nuorten, nuorten parissa työskentelevien ja nuorisopolitiikasta vastaavien keskinäistä yhteistyötä, seminaareja ja jäsenneltyä vuoropuhelua. Vuoropuhelua voidaan käydä paikallisen, alueellisen, kansallisen tai kansainvälisen tason seminaareissa, konferensseissa ja muissa tapahtumissa, jotka muodostavat keskustelufoorumin kaikille kiinnostuneille tahoille ja antavat tilaisuuden ajatusten kehittämiseen ja niiden muuttamiseen ideoista konkreettisesti toiminnoiksi. Tahojen on oltava joko yleishyödyllinen, julkisyhteisö tai Euroopan tasolla toimiva nuorisojärjestö. Nuoret osallistujina voivat olla 15-30 -vuotiaita ohjelmamaassa laillisesti asuvia, mutta mahdollisia päättäjiä ja asiantuntijoita eivät koske ikä- eikä maarajoitukset. (mt., 105-106).

2.5 Kulttuuri

Kulttuurien erilaisuudesta puhuttaessa, on helpompi käsitellä näkyviä asioita, tosiasiasa, mitä eksoottisempi ja oudompi kulttuuri on, sitä enemmän meidän odotukset keskittyvät kulttuurien erilaisuuteen. (Bartlett & Davidsson,32.)

Holden tunnistaa kolme kulttuuritietouden kenttää; yleinen tietämys kulttuurista, yksityiskohtainen tietämys kulttuurista sekä kulttuurienvälinen osaaminen. Nämä kolme limittyvät ja ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Yleinen tietämys kulttuureista tarkoittaa, että se on vapaasti saatavilla olevaa tietoa kulttuureista, on selkeästi ja helposti saatavilla useista eri lähteistä, voi olla virallisesti luokiteltua ja tarkkaa tietoa sekä olla yleisesti objektiivista. Yksityiskohtainen tietämys tarkoittaa, että se on rajattu yhteiseen tietoon, on subjektiivista (tietoisesti valittua), muuttuu käytön mukaan ja voi olla tarkkaa, mutta voi menettää tarkoituksen kääntäessä sekä voi olla hiljaista tietoa tai ns. ääneen lausuttua tietoa. Lisäksi se voi vaikuttaa jo olemassa olevaan tietoon. Kulttuurienvälinen osaaminen on käytännön tietoa, joka on muodostunut kulttuurienvälisessä vuorovaikutuksessa ja päivittyy kokemuksen kautta. Lisäksi se voi olla muodostunut kahden tyyppisestä tietämyksestä, mutta voi usein olla myös subjektiivista ja kokemuksellista vahvalla hiljaisella tiedolla. Kulttuurienvälinen osaaminen on myös välitettyä tietoa toiselta toiselle ja helpottaa vuorovaikutusta sekä oppimista. Yleinen ja yksityiskohtainen tietämys kulttuurista on potentiaalinen, sillä sen tullessa molemmista kulttuureista, tietämys muuttuu tietoiseksi samanaikaisesti. (mt. 166-168.) Nuorten ryhmätapaamisissa yhdistyvät mielestäni juuri nämä kolme elementtiä, mutta varsinaisen konkreettisen kokemuksen kautta tulee tietoa ja ymmärrystä.

Kulttuuri on yhteisten uskomusten, arvojen, tapojen, käytöksen ja tuotteiden järjestelmä, jota jäsenet yhteisöissä käyttävät vuorovaikutuksessa toistensa kanssa ja joka välittyy sukupolvesta toiseen oppimalla (Frisk & Tulkki 2005, 6.)

Kulttuuri on varasto tietoa, kokemuksia, uskomuksia, merkityksiä, hierarkioita, arvoja, asenteita, uskontoa, aikakäsitystä, rooleja, sijoittumista tilaan, käsityksiä maailman-kaikkeudesta, ihmisestä ja esineistä. Nämä kaikki välittyvät ryhmässä sukupolvelta toiselle. (Cantell 2000, 14.)

Terminä kulttuuri sisältää merkityksiä tuottavat sosiaaliset käytännöt sekä myös ne käytännöt, joita nuo yhteiset merkitykset ohjaavat ja organisoivat. Yhteiset merkitykset antavat meille tunteen kuulumisesta johonkin kulttuuriin, se luo yhdistävän siteen, tunteen yhteisestä identiteetistä ja kuulumisesta yhteisöön. (Hall 2003,85.)

Yhteiskunnat kulttuureineen voidaan jakaa yksilökeskeisiin ja yhteisökeskeisiin, mutta myös jokaisessa yhteiskunnassa voi olla piirteitä kummastakin. Yksilökeskeisyys ja yhteisökeskeisyys vaikuttavat yhteiskuntien normeihin, siihen millaisena perhe nähdään, kielen käyttöön, luonteeseen ja käytökseen. Ne myös näkyvät kouluissa, työpaikoissa, henkilön asemassa muiden keskuudessa ja ideologiassa. Esimerkkinä normeista ja millaisena perhe nähdään, yksilö- ja yhteisökeskeisyys näkyy siten, että yhteisökeskeisessä yhteiskunnassa ystävyysuhteet ovat ennalta määrättyjä, kun taas yksilökeskeisessä yhteiskunnassa ystävyysuhteet ovat vapaaehtoisia ja arvostettuja. Lisäksi lapset oppivat yhteisökeskeisessä yhteiskunnassa ajattelemaan me-käsittein, kun taas yksilökeskeisessä lapset oppivat ajattelemaan minä -käsittein. (Hofstede & Hofstede G. J. 2005 74,92,97,104,109.)

Kulttuurienvälinen vuorovaikutus ja kommunikointi

Kulttuurien kunnioittaminen sekä tasa-arvoinen vuorovaikutus erilaisten kulttuurien kanssa kuuluu osaksi erilaisuuden hyväksymistä. Reilu kulttuuri merkitsee kulttuuristen oikeuksien toteutumista ja tasa-arvoista ihmisten osallisuutta kulttuurisessa merkityksenannossa ikään, sukupuoleen, kieleen, vammaisuuteen, vähemmistöasemaan, etniseen, uskonnolliseen tai kulttuuriseen taustaan katsomatta. (Rohweder 2008, 102.)

Kommunikoinnissa kieli on tärkeä osa viestintää. On hallittava kielen rakenteet, sanasto ja osattava yhdistää kieliopillisia muotoja ja merkityksiä puhutuksi tai kirjoitetuksi kieleksi. Vuorovaikutuksessa ollessa on tunnettava myös viestintätilanteen päämäärät, tiedettävä kielialueen tavat sekä otettava huomioon puhekumppanin tausta, sillä eri kulttuureissa on eri puhumisen säännöt. (Salminen & Poutanen 1996,71-72.)

Kulttuurierot voivat vaikuttaa tapoihin suhtautua mm. vuorovaikutukseen, ristiriitatilanteisiin, tapoihin ja keinoihin saavuttaa päämäärät, päätöksentekoon, tunteiden ilmaisemiseen, tietoon ja tietämykseen. (Cantell 2000, 109.)

Eri kulttuureissa ja myös kulttuurien sisällä ihmisillä on erilaiset tavat kommunikoida. Se, mitä me puhumme voi vaihdella eri kulttuuri ryhmästä toiseen, mutta myös se, kuinka me käytämme kieltä voi huomattavasti myös vaihdella. Se, kuinka ihminen käyttää kieltä kertoo meille jotakin heidän kulttuuristaan, erityisesti siitä, mitä he arvostavat puhutussa kielessä, esimerkiksi kuin muodollista kieltä käytetään keskustelussa, esim. herra, rouva, neiti. Esimerkkeinä, käytetäänkö kysymyksiin vastattaessa suppeita vai yksityiskohtaisempia vastauksia, suomalaiset voivat käyttää lyhyitä vastauksia kuten kyllä kysymykseen, mitä pidit elokuvasta, kun taas venäläiset todennäköisemmin vastaavat verrattain pitkästi käyttäen enemmän henkilökohtaista ja tunteellisempaa mukanaoloa. (Gore 2007, 93-94.)

3 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

3.1 Opinnäytetyön lähtökohta

Opinnäytetyön perustana ovat CIMO:n internet-sivuilta löytyvät tiedot tuetuista nuorten ryhmätapaamisista. Youth in Action- tiimi ei kuitenkaan konsultoinut opinnäytetyötä.

Tuettujen hankkeiden listalta löytyvät vuosittaiset nuorten ryhmätapaamishankkeet, joihin Youth in Action on antanut rahoitusta. Tuettujen hankkeiden listoissa näkyvät paikkakunta, hankkeen nimi, hankkeen ajankohta ja hankkeen toteuttanut taho. Tietoja on käytetty apuna selvittäessä, kuinka paljon Youth in Action – nuorten ryhmätapaamisia on toteutettu ja ketkä ovat toteuttaneet Youth in Action nuorten ryhmätapaamisia Oulun ja Lapin alueilla.

3.2 Opinnäytetyön tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tavoitteina on selvittää nuorten ryhmätapaamisessa mukana olleiden henkilöiden motiiveja olla mukana ryhmätapaamisissa, tavoitteita ryhmätapaamisille, niiden onnistumiset, kehittämisideoita ja ajatuksia ryhmätapaamisista. Lisäksi tavoitteina olivat myös saada tietoa osallistujien asenteista ja mielipiteistä kulttuurienvälistä vuorovaikutuksesta.

3.3 Tutkimusmenetelmä ja aineistonkeruumenetelmä

Menetelmänä käytettiin pääsääntöisesti kvantitatiivista tutkimusta, sillä tarkoituksena oli saada mahdollisimman suuri määrä vastauksia, joiden perusteella saataisiin kattava käsitys nuorten ryhmätapaamisesta. Opinnäytetyössä käytettiin määrällistä tutkimusotetta ja aineistonkeruumenetelmänä sähköistä kyselylomaketta.

3.3.1 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivinen menetelmä tarkoittaa määrällistä tutkimusmenetelmää. Tässä tutkimusmenetelmässä tietoa käsitellään numeerisesti, ja menetelmä vastaa kysymyksiin kuinka moni, kuinka paljon ja miten usein. (Vilkkä 2007, 14.)

Tutkittava asia operationalisoidaan ja strukturoidaan. Operationalisoinnissa pyritään saamaan teoreettiset ja käsitteelliset asiat sellaiseen muotoon, että tutkittava ymmärtää asian arkiymmärryksellään. Tutkittavan asian ja sen ominaisuuksien suunnittelu ja vakiointi tarkoittaa taas strukturointia. Strukturointia ovat tutkittavien asioiden muuttaminen vakioituun muotoon lomakkeeseen kysymyksiksi ja vaihtoehdoiksi ennalta niin, että kaikki ymmärtävät kysymyksen samalla tavalla ja kysymykset voidaan kysyä kaikilta vastaajilta samalla tavalla. (mt.,14-15).

Kvantitatiivinen tutkimus pyrkii löytämään säännönmukaisuuksia aineistosta. Tavoitteena on esittää löydetyt säännönmukaisuudet arkipäivän ylittävänä teoriolina. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla usein rakennetaan, selitetään, uudistetaan, puretaan tai täsmennetään aiempia teorioita ja teoreettisia käsitteitä. (mt.,25).

Määrällisessä tutkimuksessa objektiivisuudessa voidaan erottaa kaksi osa-aluetta. Ensimmäinen osa-alue on tutkimustulokset havaintoina ja tunnuslukuina. Toisena osa-alueena ovat tulosten tulkinta. Tavoitteena on, että tutkimus olisi mahdollisimman objektiivinen: puolueeton tutkimusprosessi ja puolueettomat tutkimustulokset. Objektiivisuutta edesauttavat, että tutkittavan ja tutkijan etäinen suhde prosessin aikana. Tulosten tulkinnan suhteen tulokset asetetaan tutkimuksen ulkopuoliseen viitekehykseen eli tulkintaan vaikuttavat tutkimuksen tutkimus- ja ammattialan perinne, tieteelliset koulukunnat, teoriat ja mallit. Tutkija voi tulkita tuloksia, missä viitekehyyksessä haluaa, joten objektiivisuus voi tässä kohdin horjua. (mt., 16).

3.3.2 Sähköinen kyselylomake aineistonkeruumenetelmänä

Aineiston keräämisessä kysely on tapa, jossa kysymysten muoto on standardoitu eli vakioitu. Vakiointi kyselyssä tarkoittaa sitä, että kaikilta vastaajilta kysytään samat asiat, samassa järjestyksessä ja samalla tavalla. (mt.,28).

Tämän kaltaisessa aineistonkeruumenetelmässä tutkija ei vaikuta olemuksellaan eikä läsnäolollaan vastauksiin. Luotettavuutta parantava tekijä kyselyssä on se, että jokaiselle kysymykset esitetään täysin samassa muodossa. Äänenpainot tai tauot sanojen välillä, eivät pääse vaikuttamaan kysymyksiin. (Valli 2001, 101.)

Kyselylomakkeessa käytettiin suljettuja ja avoimia osioita. Suljettuja osioita käyttäessä valittiin monivalintakohdat, joissa vastaajat saivat valita yhden tai useamman vaihtoehdon. Lisäksi oli myös avoimia kohtia monivalintakysymyksissä, joissa sai kertoa muun vaihtoehdon, jos listassa ei ollut itselleen sopivaa vaihtoehtoa.

Niitä sanotaan sekamuotoisiksi kysymyksiksi eli vastausvaihtoehtojen jälkeen on yksi avoin kysymys. (Vilkkä 2007, 96.) Opinnäytetyössä käytettiin myös avoimia kysymyksiä siten, että avoimissa kysymyksissä vastaajat saivat kirjoittaa kysymykseen vastauksen, miten pitkän tahtoivat.

Likertin asteikko on järjestysasteikko ja sen perusidea on, että asteikon keskikohdasta lähtien toiseen suuntaan samanmielisyys kasvaa ja toiseen samanmielisyys vähenee (Vilkkä 2007, 46.) Suljetuissa osioissa oli myös kohta, jossa käytettiin likertin asteikkoa eli esitettiin väittämiä, joihin vastaajat vastasivat: vaikuttaa paljon - vaikuttaa melko paljon - vaikuttaa vähän - ei vaikuta yhtään –vaihtoehtoista.

Sähköinen kyselylomake toteutettiin Webropol-järjestelmällä, johon syötettiin vastaajien sähköpostiosoitteet lomakkeen valmistuttua. Kysely lähetettiin linkkinä sähköpostiviestissä ja jokaiseen linkkiin pystyi vain kerran vastaamaan. Vastaukset saapuivat Webropol-järjestelmään reaaliajassa.

4 OPINNÄYTETYÖN KYSELYN TULOKSET

4.1 Kyselylomakkeen käsitteet

Vastuuhjaaja

Vastuuhjaajalla tarkoitetaan ryhmävetäjää, joka lähtee nuorten mukaan ulkomaille ja vastuuroolissa siitä, että nuoret oppivat ja noudattavat yhteisiä sääntöjä, jotka kumppanimaiden edustajat ovat yhdessä sopineet. Vastuuhjaajalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka on vastuussa leirillä.

Osallistuja

Osallistujalla tarkoitettiin mukana olevia nuoria, jotka ovat 13-25 –vuotiaita nuoria. Osallistajat ovat toimivina osapuolina ryhmätapaamisessa.

Ohjaaja

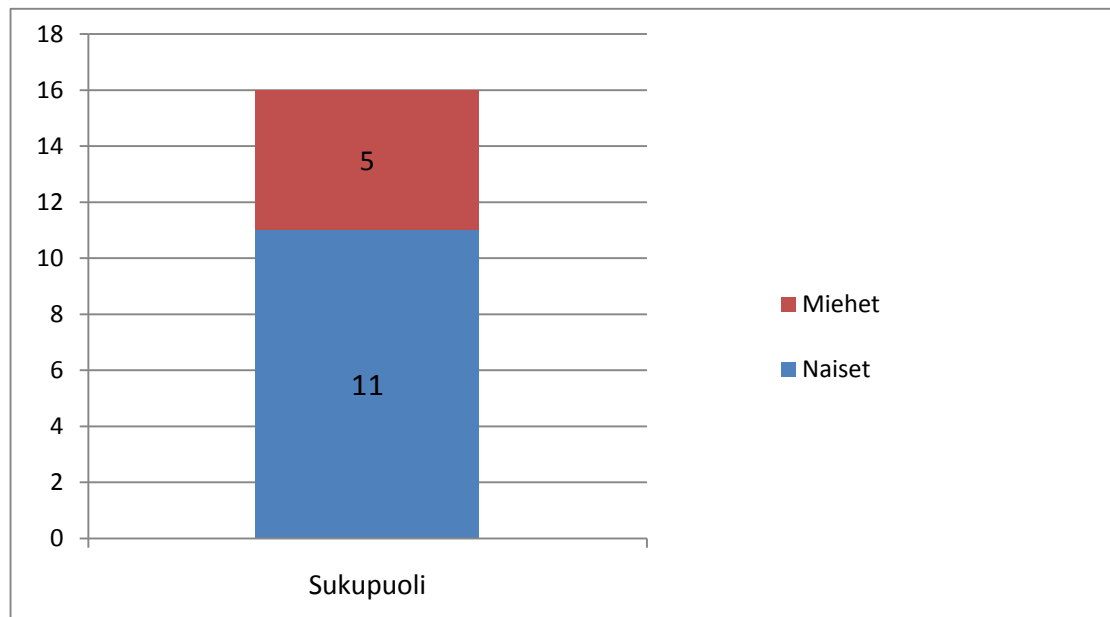
Ohjaaja on vastuuhjaajan apuna oleva ohjaaja, joka myös katsoo, että suunnitellussa pysytään ja on osaksi vastuussa ryhmätapaamisen turvallisuudesta sekä tapaamisen onnistumisesta. Muun muassa olin itse tässä roolissa nuorten ryhmätapaamisissa eli ohjasin siinä, missä vastuuhjaajakin. Pidin huolta, että aikataulussa pysyttiin ja nuoret ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

Avustajana ideoinnissa

Avustajana ideoinnissa –kohdalla tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole varsinaisesti mukana ryhmätapaamisen toteuttamisessa muuta kuin ulkopuolisena arvioitsijana ja ideoitsijana.

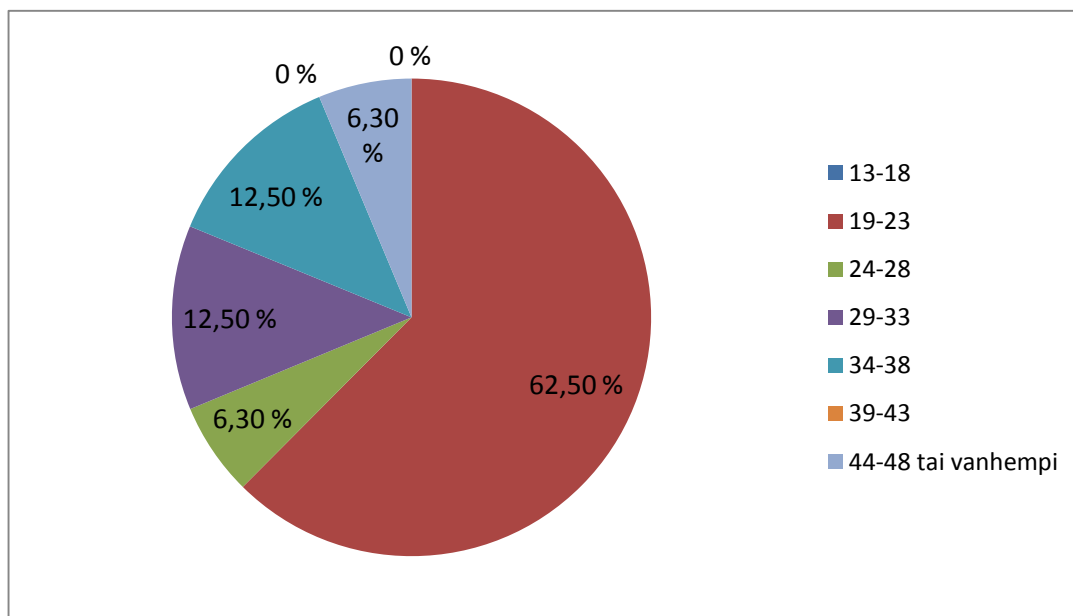
4.2 Osallistuneiden taustatiedot

Sähköinen kyselylomake lähetettiin nuorten ryhmätapaamiseen osallistuneille henkilöille ja niihin tavalla taikka toisella osallistuneille. Kyselylomake lähetettiin siis 30 henkilölle, joista 16 vastasi. Vastanneet olivat Oulun ja Lapin alueilta.

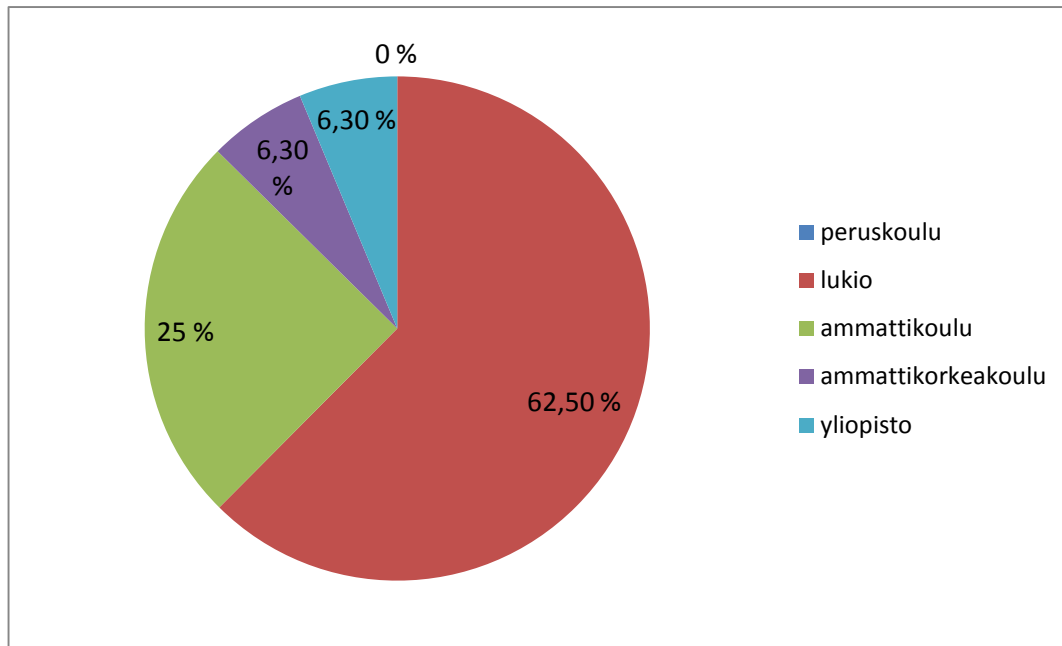
Kaavio 1. Vastaajien sukupuoli

Opinnäytetyöhön vastanneista 16 henkilöstä 68,8 % oli naisia ja 31,3 % miehiä. Tämä voi kertoa siitä, että niihin hankkeisiin, jotka toteutettiin Oulun ja Lapin alueella osallistui enemmän naisia kuin miehiä tai niihin kyseisiin hankkeisiin osallistui enemmän naisia kuin miehiä, jotka tavoitin kyselylomakkeellani.

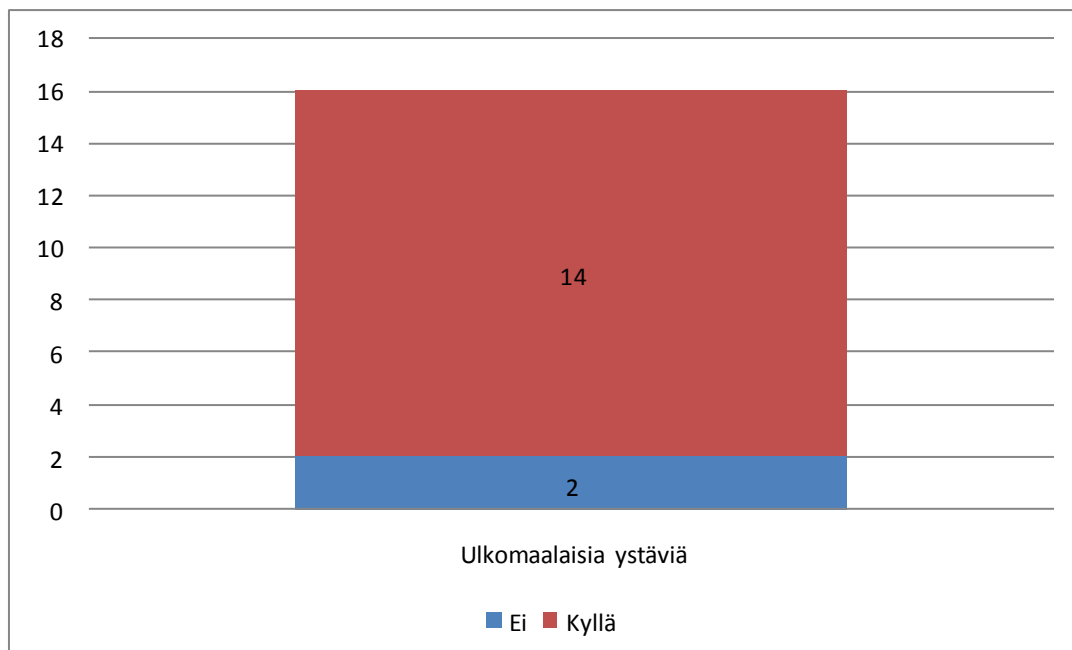
Kaavio 2. Vastajien ikä

lältään heistä oli 19-23 –vuotiaita 62,5 %, 24-28 –vuotiaita 6,3 %, 29-33 –vuotiaita 12,5 %, 34-38 –vuotiaita 12,5 % ja 44-48 tai vanhempi 6,3 %. Eniten vastanneita oli 19-23 –vuotiaissa, mikä kertoo siitä, että osallistujajäräja nuorten ryhmätapaamisissa 13-25 –vuotta. Ohjaajat voivat taas olla vanhempia kuin 25 –vuotiaita.

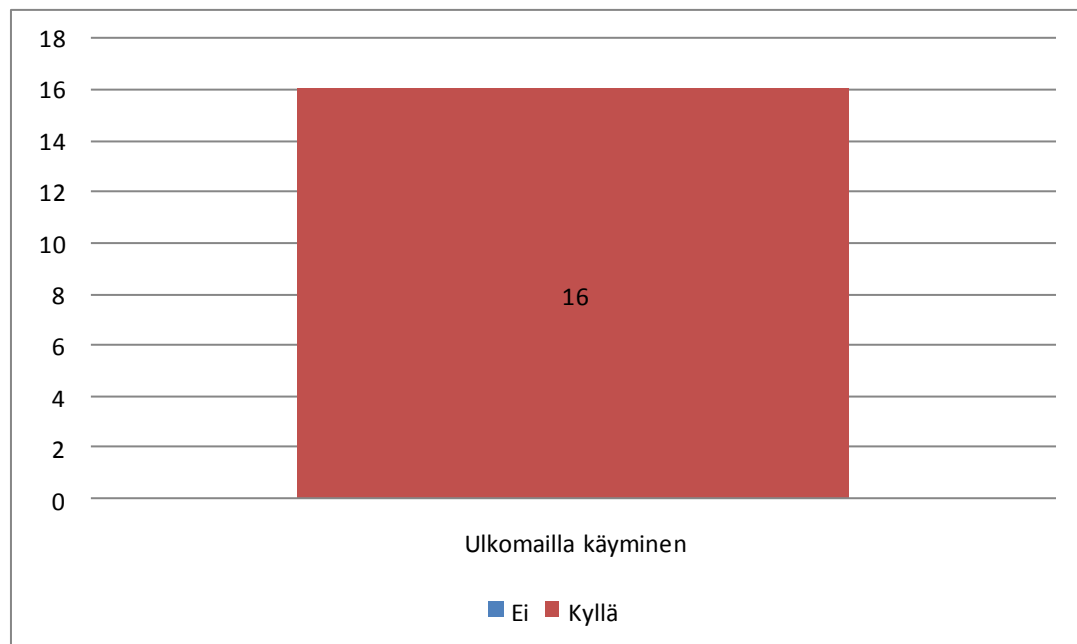

Kaavio 3. Vastaajien koulutusohjelma

Koulutusohjaltaan vastaajista oli 62,5 % lukion, 25 % ammattikoulun, 6,3 % oli ammattikorkeakoulun ja 6,3 % yliopiston käyneitä. Vastaajien iänkin perusteella enemmän on valmistunut lukiosta.

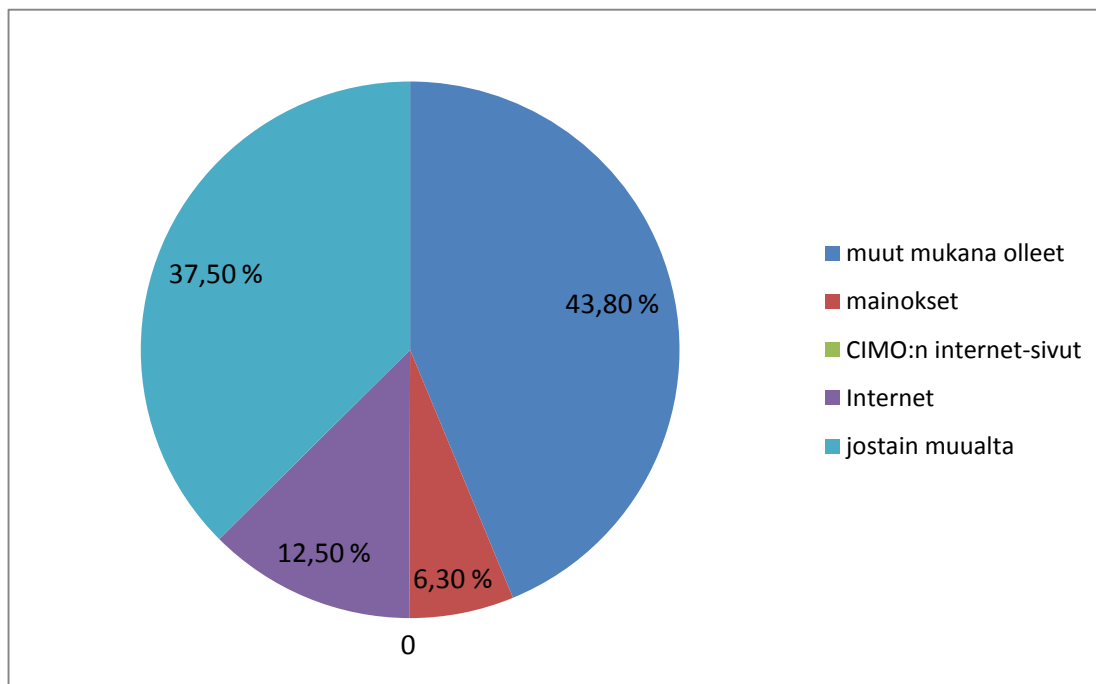
Kaavio 4. Onko sinulla ulkomaalaisia ystäviä?

Kaavio 5. Oletko ollut ulkomailla?

Ulkomailla ovat kaikki vastaajat käyneet, ja 14:sta vastaajista oli myös ulkomaalaisia ystäviä. Kahdella ei ollut ulkomaalaisia ystäviä. Ulkomaalaisten ystävien ja ulkomailla käyntien määrät voivat kertoa siitä, että vastaajat ovat olleet vierailevana tahona nuorten ryhmätapaamisessa ja saaneet sitä kautta ulkomaalaisia ystäviä tai sitten ihan osallistujina ollessaan nuorten ryhmätapaamisissa saaneet ulkomaalaisia ystäviä. Käynnit ulkomailla ja ulkomaalaiset ystävät, voivat kertoa myös vastaajien myönteisestä asenteesta osallistua nuorten ryhmätapaamisiin.

4.3 Vastaajien mukana olo Youth in Actionissa

Kaavio 6. Mistä sait tietää Youth in Action – ohjelmasta?

Vastaajista 6 henkilöä vastasi saaneensa tietää ohjelmasta jostain muualta. He mainitsivat saaneensa tietoa esimerkiksi työnantajaltaan, nuorisotyöntekijöiltä, siskoltaan, projektivetäjältä ja työkaveriltaan.

Vastaajista kaikki olivat osallistuneet nuorten ryhmätapaamiseen, joista kaksi henkilöä olivat myös osallistuneet toiseenkin Youth in Action- ohjelman toimintaan; Nuorten parissa toimivien koulutus ja verkostoituminen.

Vastaajista 8 henkilöä olivat olleet osallistujina ja neljä henkilöä vastuunohjaajana sekä neljä henkilöä ohjaajina ryhmätapaamisessa. Vastaajista 11 olivat olleet 10-25 –vuotiaita ja loput 26-40 –vuotiaita osallistuessaan nuorten ryhmätapaamiseen. Tämä kysymys kysyttiin sen vuoksi, sillä sen hetkinen ikä, jolloin on vastannut kyselyyn, ei välttämättä ole se ikä mikä oli tapaamiseen osallistuessa. Osallistumisesta saattoi olla useampi vuosi.

Luettelemistani vastausvaihtoehdoista tärkeimpiä seikkoja, joiden perusteella vastaajat olivat kiinnostuneet alunperin nuorten ryhmätapaamisista olivat; halu tutustua uuteen kulttuuriin ja ihmisiin, uusien kokemusten saaminen, kiinnostus kansainvälisyyteen sekä pääsy edullisesti ulkomaille. Lisäksi esille nousivat myös ystävyyskylä-

toiminta, joka toimi alkuunpanijana Youth in Actionin ryhmätapaamiseen osallistumisessa ja sitä seuranneissa jatkohankkeissa.

Vastaajat olivat osallistuneet useammankin kerran nuorten ryhmätapaamiseen ja syitä uudelleen osallistumiselle olivat aikaisemmat kokemukset, halu tutustua uuteen kulttuuriin ja ihmisiin sekä uusien kokemusten saaminen.

Tästä voidaan tehdä johtopäätös, että nuorten ryhmätapaamiset koetaan hyvinä ja paljon antavina kokemuksina, joille mielellään lähdetään uudestaan. 14 halusi osallistua tulevaisuudessakin nuorten ryhmätapaamiseen. Nuorten ryhmätapaaminen hyvänä kokemuksena voidaan nähdä myös vastaajien kertomista ajatuksista, kun he saivat vapaasti kertoa ajatuksiaan ryhmätapaamisista.

Esimerkkinä tästä:

”Aivan mahtava kokemus, pitäisi ehkä järjestää enemmän näitä ja antaa mahdollisuus mahdollisimman monelle päästä tällaiselle kokemukselle.”
(19-23 – vuotias nainen.)

4.4. Toteutuneitten ryhmätapaamisten asetetut tavoitteet

Kysymykseen, millaisia tavoitteita oltiin asetettu ryhmätapaamiselle, yhteisinä piirteinä vastaajilla oli; tarjota nuorille niin kuin myös itsellekin uusia ja monipuolisia kokemuksia, vieraan kielen käytön oppiminen, vieraan kielen käytön harjoittaminen, kulttuureista oppiminen sekä uusien tuttavuuksien saaminen. Osa oli kokenut tärkeäksi, että nuoret saisivat oppia jakamisen ja yhteisöllisyyden merkityksestä. Ammatillisina tavoitteina olivat ilmenneet kansainvälinen verkostuminen, ryhmänohjaustaitojen kehittäminen sekä projektin hallinnan oppiminen (projektin organisointi ja toteuttaminen).

”Halusin kokea toisen maan mahdollisimman monipuolisesti, saada uusia kokemuksia ja tutustua uusiin ihmisiin. En ole matkustellut ulkomailla kovin paljon, joten en juuri osannut odottaa mitään suurempia.” (19-23 – vuotias nainen, osallistuja)

”Suurimpana tavoitteena (kohderyhmästä johtuen) oli nuorten osallistaminen. Henkilökohtaisina tavoitteina kielitaidon vahvistaminen sekä uusien toimintamenetelmien löytyminen ja ammatillisena tavoitteena kansainvälinen verkostoituminen.” (34-38 –vuotias mies, tapaamisen vastuuhjaaja)

Tavoitteet olivat toteutuneet nuorten ryhmätapaamisissa enimmäkseen hyvin ja tapaamisissa mukana olleet oppivat uutta niin itsestään kuin muistakin. Oppimiskokemuksia olivat olleet mm. ryhmässä toiminen, vieraan kielen käytössä rohkaistuminen, toimintamenetelmistä lisätiedon saaminen sekä kansainvälinen verkostoituminen. Tavoitteiden osalta epäonnistuneitakin kokemuksia olivat olleet esim. suunniteltuja työpajoja ei oltu voitu toteuttaa halutulla tavalla, joten niiden kautta saatu oppiminen jäi vähäisemmäksi, mitä oli alunperin toivottu ohjaajalla sekä nuorillakin.

”Englanti aktivoituu automaattisesti, ja kyllä nuoret ovat pysähtyneet pohtimaan avoimia kysymyksiään monesta eli näkökulmasta (kriittisen ajattelun peruste). Kokemus on kyllä ollut myös yhteydestä, päädyimme kuvaamaan kokemusta sanoilla family feeling, ja kun se syntyy, on kokemus todella voimauttava, ja siitä riittää pitkäksi aikaa.” (29-33 –vuotias nainen, tapaamisen vastuuhjaaja)

”Hyvin. Ryhmätapaamisten ansiosta olen ymmärtänyt miten erilaisilla ihmiset voivat ajatella ja toimia, ja sen että oma tapa tehdä ei välttämättä olekaan se paras mahdollinen. Peilaamalla toisista kulttuureista tuleviin ihmisiin, on ymmärtänyt myös syvemmin omasta kulttuuritaustasta kumpuavat arvot ja ajattelutavat.” (19-23 –vuotias nainen, osallistuja)

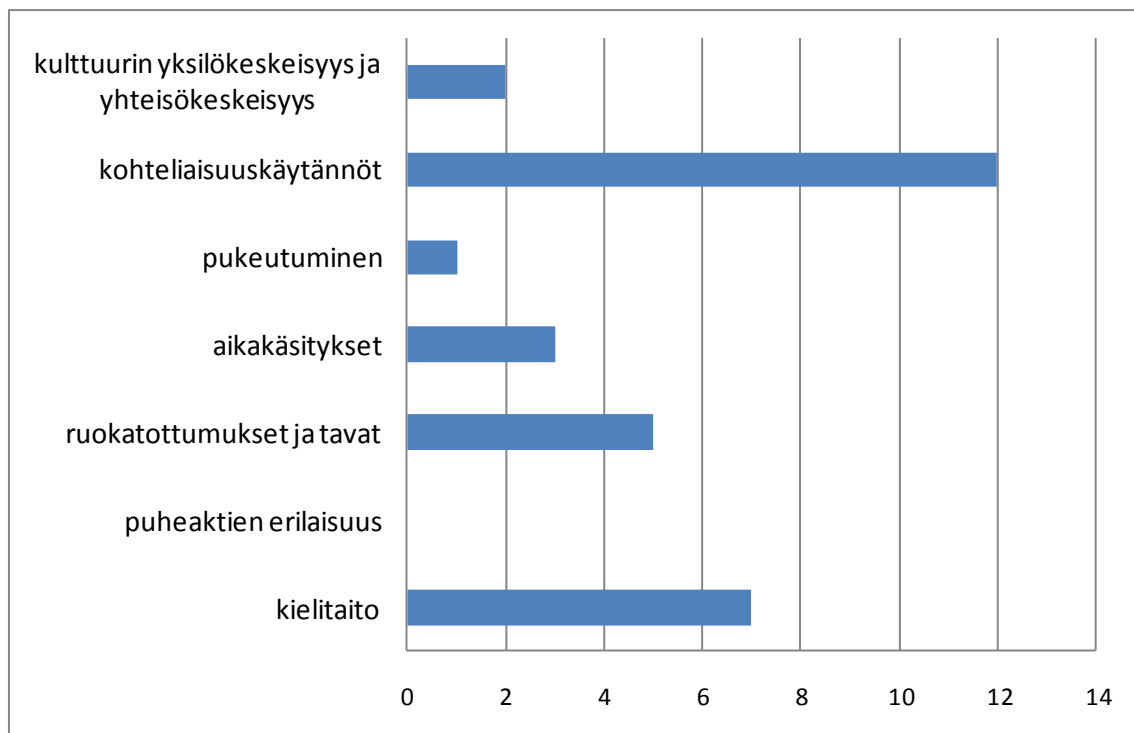
”Tavoitteet toteutuivat hyvin. Porukasta muodostui nopeasti tiivis ryhmä ja sain uusia kavereita. Englannin kielen käyttö oli välttämätöntä ja sain sen käyttöön varmuutta. Puhumista auttoi tieto, etteivät muutkaan osallistujat puhuneet kieltä äidinkielenään. Teemaillat toivat tutuksi muista maista tulleiden ruokakulttuuria ja muitakin tapoja.” (19-23 –vuotias nainen, osallistuja)

Tavoitteet tulevat mielestäni toteutumaan sitä paremmin, miten nuorten ryhmätapaaminen onnistuu alusta loppuun, suunnittelusta toteutukseen. Muun muassa monipuolinen ohjelma, kumppanimaan kanssa tehty runsas yhteistyö, kumppanimaan vastuunotto vaihdon onnistumisesta, valmius heittäytyä ja rohkeus kyseen-

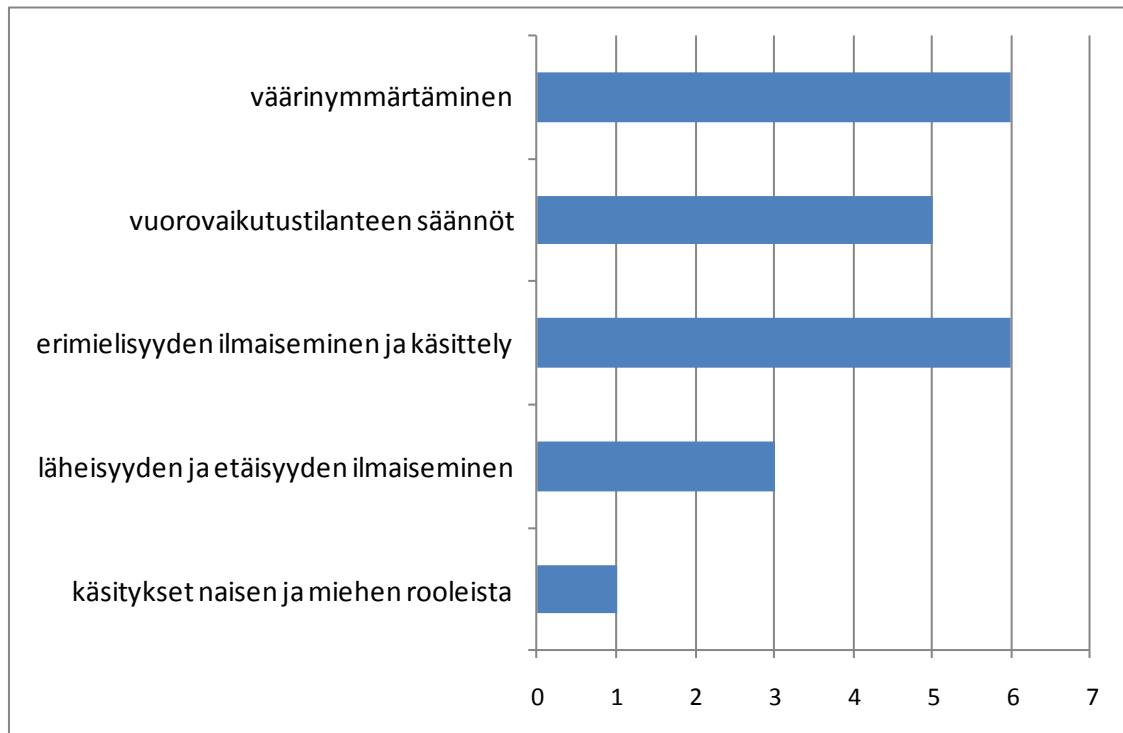
alaistaa omaa kulttuuriaan ja omia totuttuja rutiineja mahdollistavat tavoitteiden toteutumisen.

4.5 Osallistujien mielipiteitä kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta ja kommunikoinnista

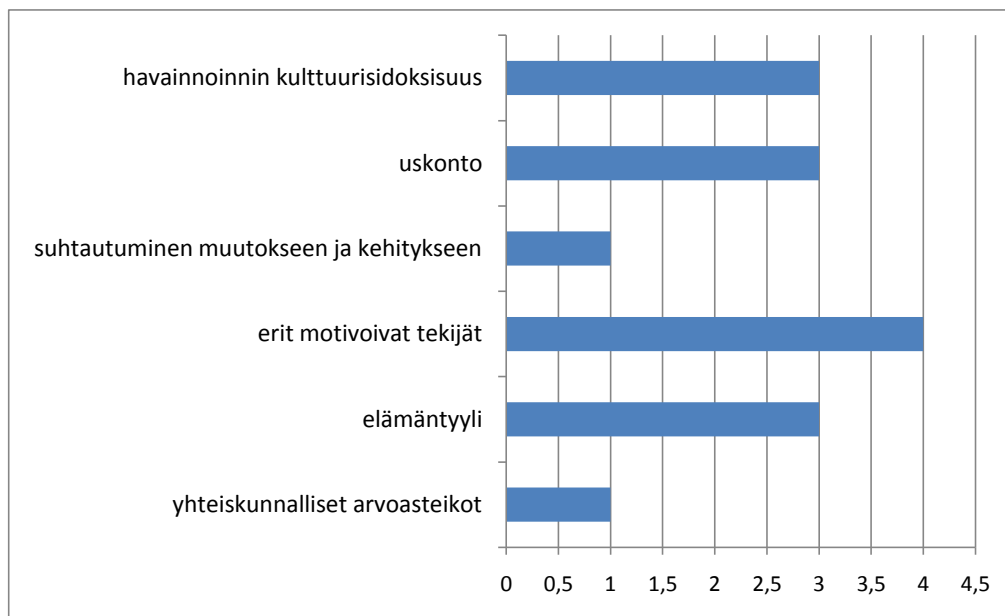
Kyselylomakkeessa kysyttiin vastaajien mielipiteitä siitä, mitä asioita heidän mielestään pitäisi ottaa huomioon, kun on tekemisissä monenlaisten kulttuurien edustajien kanssa.

Kaavio 6. Mitä mielestäsi pitää ottaa huomioon, kun on tekemisissä monenlaisten kulttuurien edustajien kanssa?

Kaavio 7. Mitä mielestäsi pitää ottaa huomioon, kun on tekemisissä monenlaisten kulttuurien edustajien kanssa?

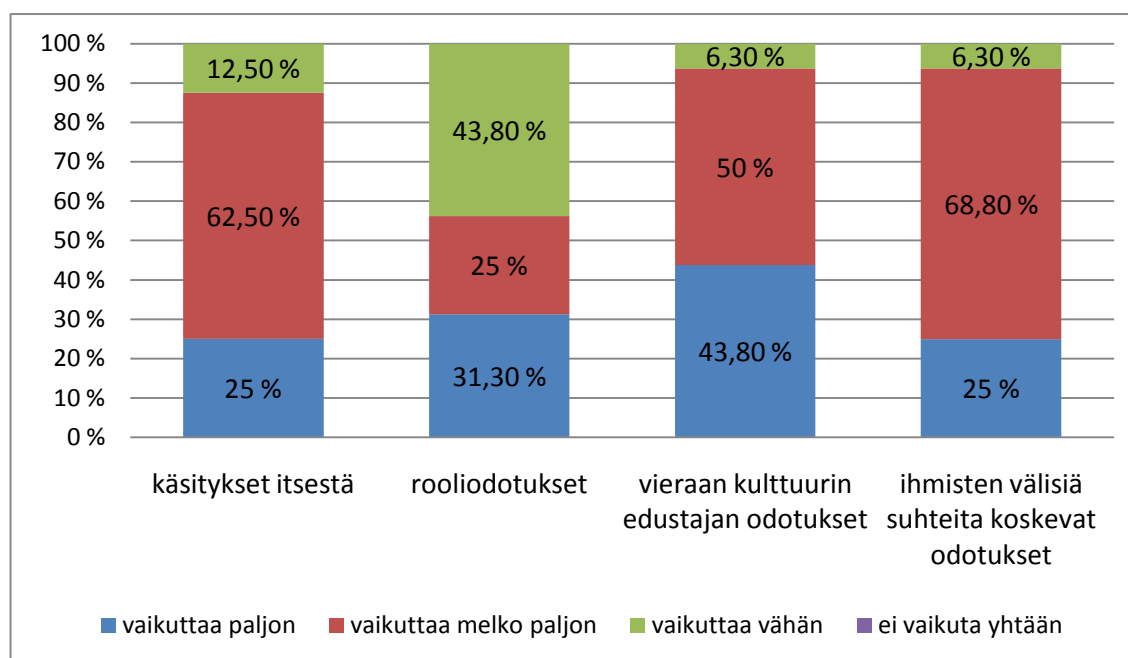

Kaavio 8. Mitä mielestäsi pitää ottaa huomioon, kun on tekemisissä monenlaisten kulttuurien edustajien kanssa?

Kaavioihin eivät mahtuneet seuraavat esimerkit: ”puheaktien erilaisuus” -kohtaan su-
luissa kysymys ja kehotus, ”vuorovaikutustilanteen säännöt”- kohtaan puheen tempo,
yhtä aikaa puhuminen, puheen keskeytys sekä ”Yhteiskunnalliset arvoasteikot” –
kohtaan selitys hierarkia.

Vastaukset antavat kuvaa siitä, mitä asioita pitäisi huomioida vastaajien mielestä ol-
lessa tekemisissä vieraan kulttuurin edustajan kanssa. Yhteenvetona eniten vastauk-
sia tuli erimielisyyden ilmaisemiseen ja käsittelyyn, kohteliaisuuskäytäntöihin, vää-
rinymmärtäminen, vuorovaikutustilanteen säännöt ja kielitaito kohtiin. Yhtään vasta-
usta ei tullut puheaktien erilaisuus kohtaan, jonka uskon johtuvan siitä ettei kyseisiin
asioihin tule kiinnitettyä erityistä huomiota koittaessa selvittää kommunikoinnista vie-
raalla kielellä. Tärkeintä on tulla ymmärretyksi.

Viime kädessä aidossa kulttuurien kohtaamisessa on kyse rohkeudesta ja myönny-
tyksistä: itsensä ymmärtämisestä, rajoitustensa ja toisaalta mahdollisuuksiensa tie-
dostamisesta, rohkeudesta panna itsensä peliin, kyvystä kieltäytyä tai antaa periksi.
Ymmärtääkseen vierasta kulttuuria on ymmärrettävä omaa kulttuuria ja itseä. (Koulu-
hallitus 1991, 11).

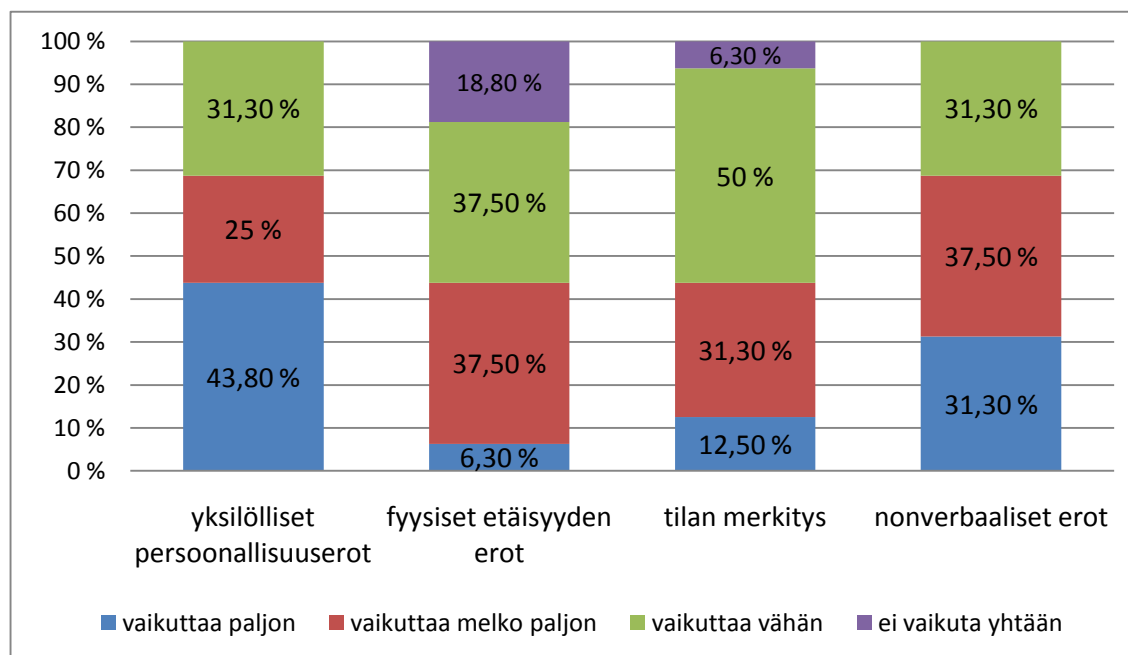
Kaavio 9. Osa 1. Kuinka paljon mielestäsi seuraavat väitteet vaikuttavat kulttuurienvälisessä kommunikoinnissa?

Käsityksiin itsestä vastaajista kymmenen vastasi vaikuttaa melko paljon – väittämän. Neljä vastaajista vastasivat vaikuttaa paljon ja kaksi vastaajista vastasivat vaikuttaa vähän -väittämän.

Rooliodotuksiin vastaajista seitsemän vastasi vaikuttaa vähän – väittämän. Vastaajista viisi vastasi vaikuttaa paljon ja neljä vastaajista vastasi vaikuttaa melko paljon -väittämän.

Vieraan kulttuurin edustajan odotuksiin vastaajista kahdeksan vastasi vaikuttaa melko paljon – väittämän. Vastaajista seitsemän vastasi vaikuttaa paljon ja yksi vastaaja vastasi vaikuttaa vähän -väittämän.

Ihmisten välisiä suhteita koskeviin käsityksiin vastasi 11 vastaajista vaikuttaa melko paljon- väittämän. Vastaajista neljä vastasivat vaikuttaa paljon ja yksi vastaaja vastasi vaikuttaa vähän - väittämän.

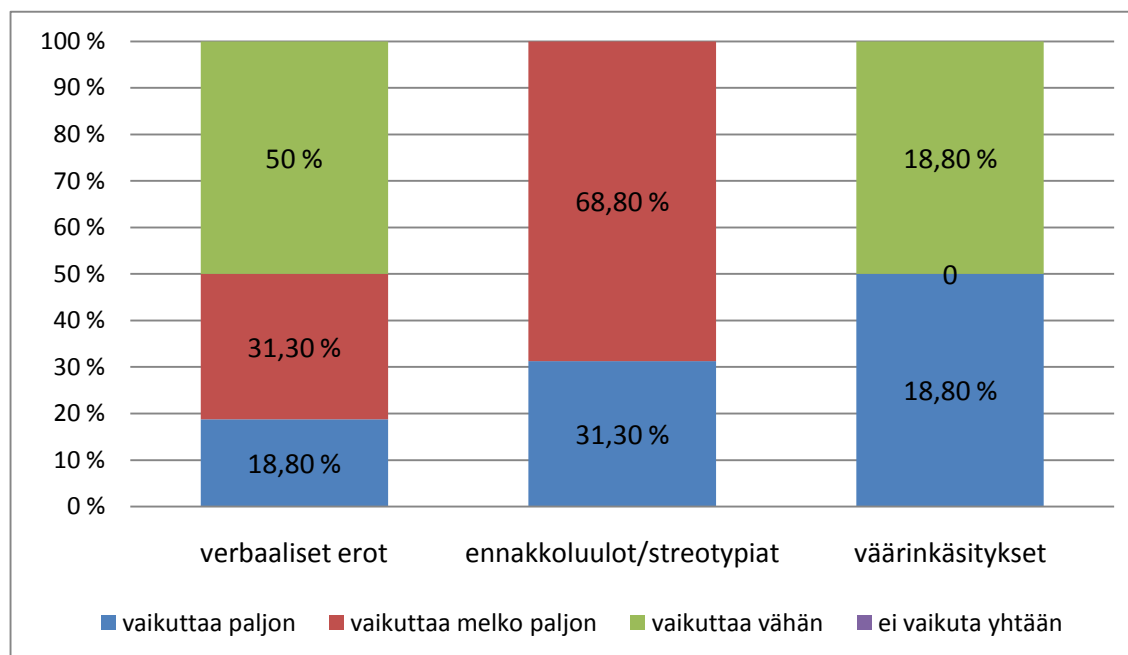
Kaavio 9. Osa 2. Kuinka paljon mielestäsi seuraavat väitteet vaikuttavat kulttuurienvälisessä kommunikoinnissa?

Yksilöllisiin persoonallisuuseroihin vastaajista seitsemän vastasi vaikuttaa paljon – väittämän. Vastaajista neljä vastasi vaikuttaa melko paljon ja viisi vastaajista vastasi vaikuttaa vähän -väittämän.

Fyysisiin etäisyyden eroihin yksi vastaaja vastasi vaikuttaa paljon – väittämän. Vastaajista kuusi vastasi vaikuttaa melko paljon ja kuusi vastaajista vastasi vaikuttaa vähän sekä kolme vastaajista vastasi ei vaikuta yhtään - väittämän.

Tilan merkitykseen vastaajista kahdeksan vastasi vaikuttaa vähän – väittämän. Vastaajista 5 vastasi vaikuttaa melko paljon, kaksi vastaajaa vastasi vaikuttaa paljon ja yksi vastaaja vastasi ei vaikuta yhtään -väittämän.

Non-verbaalisiin eroihin- vastasi kuusi vastaajista vaikuttaa melko paljon –väittämän. Vastaajista viisi vastasi vaikuttaa vähän ja viisi vastasi vaikuttaa paljon- väittämän.

Kaavio 10. Osa 3. Kuinka paljon mielestäsi seuraavat väitteet vaikuttavat kulttuurien välisessä kommunikoinnissa?

Verbaaliset eroihin vastaajista kahdeksan vastasi vaikuttaa vähän –väittämän. Vastaajista viisi vastasi vaikuttaa melko paljon ja kolme vastaajista vastasi vaikuttaa paljon -väittämän.

Ennakkoluuloihin/stereotypioihin vastaajista 11 vastasi vaikuttaa melko paljon –väittämän ja vastaajista viisi vastasi vaikuttaa paljon -väittämän.

Väärinkäsityksiin vastaajista 10 vastasi vaikuttaa melko paljon- väittämän. Vastaajista kolme vastasi vaikuttaa paljon ja kolme vastaajista vastasi vaikuttaa vähän -väittämän.

Ei vaikuta yhtään – vaihtoehto valittiin fyysisen etäisyyden eroihin ja tilan merkityksiin. Vaikuttaa vähän – vaihtoehto valittiin eniten verbaaliset eroihin tilan merkityksiin, yksilöllisiin persoonallisuuseroihin ja fyysisen etäisyyden eroihin sekä rooliodotuksiin. Vaikuttaa melko paljon – vaihtoehto valittiin eniten kohtiin ennakkoluuloihin/stereotypioihin, fyysisen etäisyyden eroihin, non-verbaalisiin eroihin, käsityksiin itsestä ja vieraan kulttuurin edustajan odotuksiin sekä ihmisten välisiä suhteita koskeviin odotuksiin. Vaikuttaa paljon – vaihtoehto valittiin eniten kohtiin yksilölliset persoonallisuuserot ja vieraan kulttuurin edustajan odotukset.

Rooliodotuksilla tarkoitettiin, millaisen roolin kukin ottaa nuorten ryhmätapaamisessa, esimerkiksi ryhmätyöskentelyn aikana. Uskon, että vastaajien mielestä rooliodotukset vaikuttaa vähän kulttuurienvälisessä kommunikoinnissa sen vuoksi, että jokainen on tietoinen, että ryhmätapaamisessa on kyse muun muassa jokaisen tasavertaisesta tiedon tuomisesta yhteisissä hetkissä. Lisäksi ohjaajien tehtävät ovat selvillä kaikilla tai ainakin pitäisivät olla selvillä, esimerkiksi aikataulussa pysymisen varmistaminen ja tapaamisen turvalliseksi tekemisessä.

Ennakkoluuloihin/stereotypioihin melko paljon vaikuttaa – vaihtoehdon valitseminen ei ole mielestäni ihme, sillä niitä voi muodostua helposti ollessa vuorovaikutuksessa toisen ihmisen kanssa ja ihmisen tietämättäkin ne voivat vaikuttaa kanssakäymiseen. Mitä vähemmän meillä on henkilökohtaista kokemusta ja tietoa, sitä helpommin tulee yleistettyä ja tehtyä oletuksia ilman todellista tietoa, mutta sitä varmemmin voi käsityksemme muuttua, mitä enemmän saamme kyseisestä asiasta tietoa. Eli toisin sanoen, mitä enemmän olemme tekemisissä saman kulttuurin edustajien kanssa, sitä vähemmän meillä voi olla ennakkoluuloja kyseisen kulttuurin edustajia kohtaan myöhemmin.

”Stereotypialla tarkoitetaan yliyksinkertaistettua ja kaavamaista mielikuvaa jostain ihmisestä, rodusta, kansasta, kulttuurista, instituutiosta tai tapahtumasta, jonka jakaa suuri joukko ihmisiä” (Kouluhallitus 1991, 17.)

Stereotypioista on hyötyä silloin, kun ovat tietoisesti pidettyjä, toteavia, paikkansapitäviä, ensimmäinen paras ehdotus sekä perustuvat saatuihin kokemuksiin. Kun taas haitallisia stereotypiat ovat, kun ne asettavat ihmiset väärään ryhmään, kuvailee ryhmän arvoja virheellisesti, sekoittaa ryhmän normit ja yksilön normit keskenään sekä stereotypiat eivät perustu kokemukseen. (Bartlett & Davidsson 2003, 38.)

Edward T. Hall on yhdysvaltalainen tutkija ja hän on jakanut kommunikointitavat low context ja high context –kulttuureihin. LC- malli on läntinen ja siinä ilmaistaan asiat suoraan, kun taas itäisessä HC -kulttuureissa valtaosa viestistä välittyy epäsuorasti ja se edellyttää taustatekijöiden tuntemista. Esimerkkinä läntisestä mallista voidaan sanoa amerikkalainen kommunikointimalli. Läntisessä kulttuurissa arvostetaan puhumista. Puheliaisuus ja puhuminen ovat kohteliaisuuden osoittamista, kun taas hiljaisuus viestii jotain negatiivista. (Salminen & Poutanen 1996, 70.)

Itäisessä mallissa kuunteleminen on tärkeää ja, miten asia sanotaan. Osittain neuvottelut voivat olla muodollisia, ja päätöksenteko tapahtuu jossain muualla kuin neuvottelupöydässä. Suomen kommunikointimallissa on itäisen mallin piirteitä, liioitellusti on ymmärrettävä jo puolesta sanasta, mitä toinen tarkoittaa. (mt.,70).

Huomattavin erottavin seikka on läntisessä ja itäisessä mallissa keskustelun aloittamisessa. Keskusteleminen Suomessa ventovieraan kanssa on työlästä. Omien kanssa sen sijaan keskustelu on helppoa. Länsimaalaiset sietävät myös hiljaisuutta paljon huonommin kuin suomalaiset, sillä se tarkoittaa heille usein ongelman olemassaoloa. Suomessa taas se on kohteliaisuutta jättää toinen rauhaan. (mt.,73).

Suomen kielessä ei ole fraasisanastoa, joilla voimme viestiä, että kuuntelee, on kiinnostunut jne. Meidän tapamme on antaa palautetta niin, että toinen ymmärtää meidän olevan läsnä. (mt.,73). Tästä esimerkkinä on hyvin suomalaisessa kulttuurissa, että katsomme suoraan silmiin meille puhujaa, ja sillä tavoin osoitamme kuuntelevamme aktiivisesti.

Edward Hallin tapa jaotella kommunikoinnin tavat on vain yksi monista tavoista erotella kulttuurien väliset erot kommunikoinnissa.

4.6 Osallistujien kehittämisideoita ja mielipiteitä nuorten ryhmätapaamisesta

Kysymykseen, miten kehittäisit ryhmätapaamisia, mainittiin seuraavan kaltaisia asioita: tapaamisista haluttaisiin pidempiä, enemmän tutustumista osallistujamaihin ja niiden kulttuureihin, parempaa ennakkosuunnittelua (pakolliseksi valmistelutapaaminen), isäntämaalla selvillä oma roolinsa ja vastuunsa tapaamisen onnistumisesta kuin myös yleisesti ohjaajilla vastuutehtävänsä tarkasti selvillä, kumppanimaa täytyy olla täysillä sitoutunut projektiin ja nuorten osallistumisen korostaminen kaikissa tekemisen vaiheissa. Rahoituksen hakumenettelyitä myös toivottiin joustavammiksi erityisryhmille ja jo aikaisemmin tapaamisia tehneille.

”On erittäin tärkeää olla hyvin yhteydessä kumppaniorganisaatioon ennen vaihtoa. Niin ohjaajiin kuin nuoriin. Täytyy olla 100% varma, että kumppaniryhmät ovat yhtä sitoutuneita projektiin. Monet projektit, jotka saavat tuen, alkavat etsiä kumppaniryhmäänsä nuoria vasta kun tietävät rahoituksen varmistuneen. Kumppaniryhmät pitäisi olla olemassa jo hakuvaiheessa. Mielestäni nuorten tulee ehdottomasti olla mukana hakulomakkeen teossa ja koko hankkeen suunnittelussa. Kaikille tulee antaa omat vastuualueensa projektin aikana, se kehittää nuoria omaaloitteisiksi, vastuullisemmiksi ja osallistaa heitä.” (19-23 –vuotias nainen, ohjaaja.)

”en kehittäisi. Minusta toimii todella hyvin noin, on paljon ohjelmaa mutta yhdessätoimiminen korostuu kaikessa mitä tehdään.” (19-23 –vuotias nainen, osallistuja)

”Voitaisiin vielä enemmän tutustua osallistujamaihinkin ja niiden kulttuureihin. Se olisi mielestäni mielenkiintoista. Erityisesti voitaisiin tietysti huomioida järjestäjämaan kulttuuri, mikä olikin mielestäni Sveitsissä ihan mukavasti esillä matkan aikana. Matkalla voisi myös olla jokin teema ja siellä voitaisiin ottaa kantaa johonkin ajankohtaiseen asiaan tai suorittaa jokin projekti, jolloin matkalla ja tapaamisella olisi vielä selkeämpi tavoite, eikä se olisi vain lomailua.”(19-23-vuotias nainen, osallistuja)

Kehittävää siis löytyy nuorten ryhmätapaamisiin liittyen, sen isoissa osissa kuten suunnittelussa, joka vie suurimman osan ajasta koko prosessista. Lisäksi tietynlaista kuria ja tarkkailua toivottaan olevan enemmän, vaikka myös mielipiteitä oli päinvastaiseenkin.

Mitä muuta haluaisit sanoa ryhmätapaamisista? Halusin antaa vastaajille vapauden sanoa, mitä tahtoivat liittyen nuorten ryhmätapaamisiin.

Tässä on sanottuja ajatuksia nuorten ryhmätapaamisesta:

”Ryhmätapaamiset ovat yksi tärkeimmistä monikulttuuristen kokemusten mahdollisuuksista nuorille.”(24-28 –vuotias mies)

”Minulle se oli yksi elämäni parhaista kokemuksista, ja tulen muistamaan sen varmasti aina. Ryhmätapaaminen oli jotain ainutlaatuisia!” (19-23 -vuotias nainen)

”Ryhmätapaaminen on hieno juttu nuorten kannalta! Työntekijälle projekti on hyvin raskas ja paperisotaa on aivan liikaa.” (34-28 –vuotias nainen)

”Ehdottomasti voin suositella ryhmätapaamisia kaikille. Paljon uusia näkökulmia toisesta kulttuurista ja oppii aina uusia asioita.”(29-33 –vuotias mies)

”Ne ovat olleet hienoja kokemuksia hyvine ja huonoine puolineen. Mielestäni niitä kannattaisi markkinoida enemmän esim. kouluilla niissä paikoissa, joista ryhmätapaamisiin on mahdollisuus lähteä. Ne avartaisivat varmasti monen esimerkiksi hieman pienemmällä paikkakunnalla asuvan maailmankuvaa.” (19-23 –vuotias nainen)

Mielenkiinnon herättäjinä kansainvälisyyskasvatuksen teemoihin, toimivat tutustuminen vieraaseen kulttuuriin, vieras kieli, matkustaminen, uutiset ympäristön tilasta tai hyvät ja huonot tiedot kehitysmaiden todellisuudesta. (Lampinen 2009, 11.)

”Henkilökohtainen suhde asiaan, tapahtumaan tai toimintaan luo aina hedelmällisen maaperän heittäytyä kansainvälisyyskasvatuksen aihepiireihin ja laajentaa omaa käsitystään sekä selvittää maailman ilmiöiden ja asioiden riippuvuussuhteita ja vaikutuksia toisiinsa” (mt.,11.)

Kokemusten merkitys kansainvälisyyskasvatuksen toteuttamiselle on kiistaton ja kansainvälisyyskasvatuksen yhtenä tavoitteena on, että ymmärrys paranisi maailman tapahtumien taustoista yms. (mt.,11).

”Aivan mahtava mahdollisuus kokea ripaus kansainvälisyyttä, ja hinta sopii myös opiskelijakukkarolle. Sillä ei ole väliä, missä maassa tapaaminen järjestetään, koska mielenkiintoiset ihmiset ovat se paras juttu.”(19-23 –vuotias nainen)

Nuorten ryhmätapaamiset voivat siis toimia parhaimmillaan mielenkiinnon herättäjinä kansainvälisyyteen. Ne voivat konkretisoida koulun oppitunneilla tuodut asiat ja tuoda laajemman ymmärryksen.

5. OPINNÄYTETYÖN ONNISTUMISEN ARVIOINTI

Opinnäytetyön toiminnallista osuutta mietittäessä, miten saataisiin nopeammin, mutta myös asiaansa ajavaa aineistoa päädyin sähköiseen kyselylomakkeeseen tietoisena siitä, että nykyaikana tulee niin paljon sähköpostia ihmisille, ja sähköpostini ei välttämättä kiinnosta, ei huomata sähköpostipaljouden joukosta tai muusta syystä. Sähköinen muoto on nopea tapa vastata kysymyksiin ja se ei aiheuta kyselyyn vastaajalle ylimääräistä työtä kuten kyselylomakkeiden lähettämistä postitse.

Ylimääräistä työtä syntyi kuitenkin vastaajille, koska osa vastaajista selvitti myös puolestani nuorten ryhmätapaamiseen osallistuneilta kiinnostusta osallistua opinnäytetyöhöni ja myös lähettivät heidän yhteistiedot minulle. Lisäksi teknisten ongelmien vuoksi ensimmäiset linkit eivät toimineet vastaajille, joten he joutuivat minulle ilmoittamaan asiasta ja aloittaa vastaamaan uudestaan.

Mittarin eli kyselylomakkeen arviointi

Onnistuneen lomakkeen varmistamiseksi on mietittävä vastaajan kiinnostus kyselyn aihepiiriä kohtaan, vastaajan mahdollisuus vastata kyselyyn, kysymysten muotoilu, saatekirjeen tai suullisen saateen tyyli, sisältö ja vaikuttavuus, tieto valmiiksi maksettusta palautuskuoresta, tieto mahdollisesta arvonnasta, palkinnosta ja arvontatavasta sekä vastaus- ja palautusohjeiden selkeys ja yksiselitteisyys. (Valli,68). Onnistuneen lomakkeen varmistamisen kohdalla huomioimatta jäi vastaajan mahdollisuus vastata kyselyyn ja saatekirjeen asiasisällön niukkuus saattoi vaikuttaa kyselyyn vastaamiseen ja vastaamattomuuteen sekä kyselyn lähettämisen ajankohta.

Kysymyksen muotoilussa tavoitteita ovat vastaajien kokemus kysymysten perusteella kuuluvansa kohderyhmään eli hänellä on tutkittavasta asiasta tietoa, kaikki vastaajat ymmärtävät kysymykset samalla tavalla, kysymykset eivät johdattele vastaajaa eivätkä sisällä tutkijan oman alan ammattisanastoa, kysymykset sisältävät vain niitä asioita, joita tutkimuksessa mitataan, kysymys ei sisällä sanoja ja, tai, sekä/että, samaa sisältöä koskevat asiat seuraavat toisiaan, yhden kysymyksen vaihtoehdot ovat sa-

mantasoisia, kysymys on yksimerkityksellinen ja täsmällinen, kysymys ja vastausvaihtoehdot eivät sisällä kieli- ja kirjoitusvirheitä sekä kysymykset ja vastausvaihtoehdot eivät ole vastaajaa syrjiviä tai loukkaavia. (mt., 77). Kyselylomakkeen, esimerkiksi muotoilua miettiessä olisi voitu testata kyselyä enemmän, sillä kaikki eivät välttämättä ymmärtäneet, mitä haettiin tietyillä käsitteillä lomakkeessa, joten väärinymmärtäminen oli hyvin mahdollista. Jokainen vastaaja kuului kohderyhmään eli on osallistunut nuorten ryhmätapaamiseen sekä johdattelevia kysymyksiä vastauksiin pakostakin oli, koska yksi kysymyksistä oli väittämiä sisältävä ja siihen piti vastata, miten paljon osallistuja oli samaa mieltä.

6 OPINNÄYTETYÖN REABELIUS JA VALIDIUS

Reliaabelius tutkimuksen kohdalla tarkoittaa sitä, että antaako tutkimus sattumanvaraisia tuloksia vai ei. Se siis arvioi tulosten pysyvyyttä mittauksesta toiseen, toistettavuutta. Jos toistettavassa tutkimuksessa, riippumatta tutkijasta, saadaan täysin sama tulos, niin tutkimus on luotettava ja tarkka. Reliaabeliuksen suhteen arvioitavana on miten onnistuneesti otos edustaa perusjoukkoa (otoskoko ja laatu), mikä on vastausprosentti, miten huolellisesti havaintoyksikköjen kaikkia muuttujia koskevat tiedot on syötetty, millaisia mittausvirheitä (esim. lomakkeen kysymykset ja vastausvaihtoehdot) tutkimukseen sisältyy eli mittarin kyky mitata tutkittavia asioita kattavasti. (mt., 149-150).

Tutkimuksen validiudella tarkoitetaan tutkimuksen kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksen oli tarkoituskin mitata eli miten tutkija on onnistunut operationalisoimaan teoreettiset käsitteet arkikielen tasolle. Toisin sanoen, miten onnistuneesti tutkija on kyennyt siirtämään tutkimuksessa käytetyn teorian käsitteet ja ajatuskokonaisuudet lomakkeeseen eli mittariin. Arvioinnin kohteena tällöin on, miten tutkija on onnistunut teoreettisten käsitteiden operationalisoinnissa arkikielelle, miten mittarin kysymysten ja vastausvaihtoehtojen sisältö ja muotoilu on onnistunut (tutkijan ja tutkittavan on ymmärrettävä kysymykset samalla tavalla), miten onnistunut on valitun aineiston toimivuus ja millaisia epätarkkuuksia mittariin sisältyy. (mt., 150).

Tutkimuskysymyksiin saatiin sellaisia vastauksia, mitä odotettiin saapuvan. Tosin aineiston määrä ei ollut odotetun kaltainen, joten niin laajaa ja yleispätevää tietoa ei saanut, vaan melko suppean kuvan. Avoimiin kysymyksiin vastattiin hyvin ja tavoitteisiin liittyviin kysymyksiin saatiin monipuolisia vastauksia, vaikka ei kysymysten muotoiluissa rajattu, onko kyse henkilökohtaisista, ryhmän tavoitteista, vai virallisista tapaamisen tavoitteista. Vastauksia saatiin kumminkin henkilökohtaisista tavoitteistakin kuin myös nuorten ryhmätapaamiseen liittyvistä virallisista tavoitteista, jotka luultavasti olivat hakemuksessakin mukana olleita tavoitteita.

Tutkijan vaikutus näkyi siinä kohdassa, että oletin henkilöiden olleen aikaisemminkin mukana, joten en antanut mahdollisuutta hypätä joitakin kysymyksiä yli. Lisäksi kysy-

essäni, missä toiminnoissa vastaaja oli ollut mukana, olisin voinut laittaa avoimen kohdan, mihin muuhun on osallistunut ja vastaaja olisi saanut kirjoittaa siihen, jos ei omaa vaihtoehtoa löytynyt.

Toistettaessa kyselyn uskon, että samankaltaisia vastauksia saadaan, jos kysely toistettaisiin samanlaisena. Enemmänkin olisi voinut laittaa kysymyksiä kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta, joka on opinnäytetyöni pääteema. Osallistujille oli paljon ja myös liikaakin taustakysymyksiä, ja vähän itse asiaan liittyviä kysymyksiä eli kulttuurienväliseen vuorovaikutukseen. Lisäksi olisi voitu käyttää vain muutamia suljettujen ja avointen kysymystyyppisiä, vaikka ajatuksena oli, ettei vastaamisesta tulisi liian työlästä.

7 YHTEENVETO JA OMA POHDINTA

Vastauksista sain tarpeeksi hyvän kuvan siitä, mistä syistä ja millaisin tavoittein lähdettiin nuorten ryhmätapaamisiin. Motiiveja löytyi laidasta laitaan siihen, miksi lähdettiin tämän kaltaiseen pitkäaikaiseenkin yhteistyöhön toisen maan kanssa. Yhteistyökuviot tuottivat lisää uusia oppimiskokemuksia niin yhteisöjä edustaville kuin myös nuorille itselleenkin. Vastauksista mielestäni näkyi myös kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen ymmärrys kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta. Osallistujien mielipidevastauksissa nuorten ryhmätapaamisista näkyvät tapaamisien antamat kokemusten merkitys niihin osallistuneille.

Lisää mielipidevastauksia nuorten ryhmätapaamisesta:

”Kokemuksena aivan mahtava sekä itselle että omalle porukalle.”
(34-38 –vuotias mies.)

”Todella mahtava mahdollisuus nuorille päästä kansainvälistymään pienellä budjetilla!” (19-23 –vuotias nainen.)

”Tulisi olla automaattista, että kaikki nuoret jossain vaiheessa saavat tällaisen kokemuksen. Joillekin se voi syntyä harrastuksen parissa, leirikoulussa, tai vaihto-opinnoissa, mutta erityisesti ne nuoret jotka eivät muuta kautta kansainvälisestä yhteistyöstä pääse osalliseksi.” (29-33 –vuotias nainen.)

Nuorten ryhmätapaamiset ja muut Youth in Action – alaohjelmat antavat nuorille kuin myös kaikille muillekin prosessissa mukana olleille hyvän mahdollisuuden päästä tuntemaan erilaisia kulttuureja, oppimaan suvaitsevaisuutta, käyttämään kieltä ja huomata oman kokemuksen kautta, kuinka voi monipuolinen ja moniulotteinen Eurooppa olla. Mielestäni on tosi asia, että tarvitaan useampi kohtaaminen saman kulttuurin edustajan kanssa ennen kuin voidaan sanoa todella tuntevansa kulttuurin, sillä varsinkin, jos ensimmäistä kerrasta näkemisessä kyse. Ensimmäinen kerta näkemiseen ja vuorovaikutukseen, voi vaikuttaa, esimerkiksi alkujännitys yleensä tapaamisesta ja jännitys käyttää vierasta kieltä, ettei pysty ajattelemaan selkeästi samankaltaisuuksia ja erilaisuuksia kulttuureissa.

Omien kokemusten avulla voin sanoa, että kulttuurit erot voivat tulla vahvastikin esille tämän kaltaisissa yhteistyön muodoissa kuten nuorten ryhmätapaamisissa, sillä ryhmätapaamisissa ollaan lähes koko ajan tekemisessä toisten kanssa. Joskus nukkuminenkin jää vähemmälle kuin sen yhdessä olo. Toiselle kulttuurille voi aikataulussa pysyminen olla tärkeämpää, käytösikin voi olla totuttua isompi eleisempää ja äänekäämpää, vuorokauden rytmi ruoka aikoinen ja unirytmiseen voi täysin päinvastainen kuin omassa kulttuurissa totuttu. Ohjeistukset voivat olla konkreettisempia esim. aluksi on sanottu, ettei tarvitse tehdä jotain, niin ei tarvitse myöskään tehdä sitä myöhemminkään, vaikka toive olisi, että kaikki tekisivät uudemman ohjeen mukaan.

Mielestäni nuorten ryhmätapaamisessa toimivan yhteistyön saavuttamiseksi osallistujien kesken, on pakko ns. heittää syrjään ennakkoluulot toimintojen aikana ja mahdolliset ristiriidat on syytä selvittää ajoissa, jotta yhdessä vietetyistä päivistä tulisi positiivisesti muistettavia. Eroavaisuudet ja samankaltaisuudet antavat kulttuurien moninaisuutta tapaamiseen. Sillä nuorten ryhmätapaamisissa on kyse vahvasti juuri ihmisten välisestä kohtaamisesta. Ihmiset ovat kulttuureiltaan kuin myös henkilökohtaiselta minältään omanlaisensa. Ohjaajilla on tässä myös oma vastuunsa, että omilla toiminoillaan edistää suvaitsevuuutta ja ymmärrystä.

Nuorten kokemukset ryhmätapaamisissa ovat tärkeimpiä, eniten huomion kiinnittämistä vaativa osio. Se, millaisen kokemuksen nuori saa tapaamisesta suunnitelluineen päivineen, voi vaikuttaa tulevaisuudessa siihen, millä lailla nuori haluaa jatkossa päästä vaikuttamaan ja olemaan osallinen itseään koskevissa asioissa. Nuorten on hyvä päästä itse mahdollisimman paljon ideoimaan ryhmätapaamista ohjelmasältöineen, jolloin ryhmänvetäjät ovat vain keskustelua eteenpäin vievinä tahoina kohti päätöksen tekoa. Kokonaisuudesta on tehtävä mahdollisimman paljon nuoria osallistava, kuunteleva. Pohjois-Irlanti- Suomi nuorten ryhmätapaamisessa nuoret ohjasivat pääsääntöisesti itse toisilleen työpajoja ja muita aktiviteetteja. He olivat suunnitelleet toiminnat hyvin ennen viikon alkua ja veivät toiminnat myös loppuun asti. Ohjaajien roolit eniten näkyivät päiväohjelmaa eteenpäin vievinä ja päivien rytmittämisessä lounaineen, päivällisineen ja iltapaloineen.

Samalla tavalla kokemukset vaikuttavat siihen, millä tavalla nuori on valmis kohtaamaan uusia ihmisiä tapoineen ja tottumuksineen vastaisuudessa. Nuorten ryhmäta-

paamiset voivat parhaimmillaan edistää kulttuurien tuntemusta, herättää kiinnostusta vaikuttaa Euroopan asioihin sekä oman paikkakuntansa ja maansa asioihin. Kuten Kreikka-Suomi nuorten ryhmätapaamisessa yhtenä vahvana teemana oli maaseudun ja kaupungin kehittäminen, ja nuoret saivat pienryhmätehtävin suunnitella, mitä kertovat nuorten vaikuttamismahdollisuuksista ja arvioida, kuinka paljon heillä on todella mahdollisuuksia vaikuttaa kehittämisen omassa maassaan. Niin sanotusti tällaisten esimerkkien valossa, on mielestäni syytä miettiä tarkkaa ryhmätapaamisien kokonaisuuksia, ennen kaikkea teemoja, jotka antavat syyn sille, miksi nuorten ryhmätapaamista ollaan tekemässä.

Mielestäni nuorten osallisuuden vahvistamisessa nuorten ryhmätapaamishankkeissa on yhtenä tärkeänä puolena. Nuoret ovat suunnittelijoita, toimijoita ja arvioitsijoita.

Nuorten osallisuus on nuorten valtauttamista (eli osallistumisen yhteydessä nuorten saamia tiedollisia ja taidollisia kykyjä sekä resursseja) ja voimaannuttamista (eli subjektiivista osallisuuden tunne, joka syntyy nuoren kokiessa pärjäävänsä ja kiinnittyvänsä yhteisöllisiin ja yhteiskunnallisiin prosesseihin. Tunteen syntymisessä on tärkeää, että osallistuminen tuottaa joitakin konkreettisia tuloksia. Nuorisolaissa nuorten osallisuus tarkoittaa sitä, että nuorille on annettava mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin eli on siis kuultava heitä sekä ”mahdollisuuksia osallistua paikallista nuorisotyötä sekä nuorisopolitiikkaa koskevien asioiden valmisteluun”. (Horelli & Haikkola & Sotkasiira, 217, 222, 233.)

Mitä voimme sanoa nuorisotoimintaohjelman tulevaisuudesta? Youth in Action –nuorisotoimintaohjelma on päättymässä 2013.

Euroopan komissio ja Youth in Action ovat miettineet tulevaa. He teettivät verkossa kyselyn siitä, millainen uusi eurooppalainen nuoriso-ohjelman tulisi olla vuonna 2013. Kysely oli tarkoitettu kaikille kansalaisille, järjestöille, organisaatioille, viranomaisille, päätöksentekijöille ja muille sidosryhmille, jotka ovat kiinnostuneet kehittämään ja suunnittelemaan uutta ohjelmaa. Kysely toteutettiin syyskuusta 2010 joulukuuhun 2010. (Ecorys 2011, 13).

Vastanneita kyselyyn oli 6787, joista 4401 olivat yksityisiä henkilöitä ja 2386 edustivat organisaatioita ja viranomaisia/viranomaistahoja. Millaista nuoriso-ohjelmaa vastaajat sitten toivoivat? Vastaajat toivoivat nuorille lisää koulun ulkopuolisen oppimisen mahdollisuuksia ja tähän liittyen tulevaisuuden ohjelman pitäisi edistää nuorisotyön kehittämistä, tunnustamista ja tukemista. Lisäksi edelleen parantaa valmiuksia, laadua ja kestävyyttä nuoriso-organisaatioiden toiminnoissa, kuin myös tarjota enemmän ja parempia mahdollisuuksia nuorille saada äänensä kuuluviin. (mt., 9, 11,13).

Tärkeimpiä asioita, joita pitäisi liittää ohjelman sisältöihin ovat sosiaalinen muutos, nuorisotyöttömyys, muutosten tarve työmarkkinoille, syrjivään, rasistiseen, muukalaisvihaiseen käyttäytymiseen nuorilla, ja sosiaalinen syrjäytyminen heikommassa asemassa olevilla nuorilla. Vähemmän tärkeiksi osoittautuivat koulutuksen keskeyttäneiden kasvava määrä ja nuorten sairaudet. (mt., 11).

Tulevaisuuden ohjelman toiminnoiksi ajateltiin samoja kuin nykyisessä Youth in Actionissa nuorisotoimintaohjelmaksi, mutta valtioiden nuorten ryhmätapaamiset ja nuorten vapaaehtoistyö toisessa maassa koettiin enemmän relevanteimmiksi toiminnoiksi. Lisäksi vastaajien mukaan hankkeiden toteuttaminen yhteistyössä Euroopan ulkopuolisten kumppanimaiden kanssa olisi pysyttävä myös tulevan nuoriso-ohjelman piirteenä. Ohjelman toteutuksesta sen verran, että vastaajat toivoivat toteutuksen jatkuvan erikseen hallinnoituna. Vaikkakin suurimman osan mielestä voisi yhdistetty lähestymistapa koostua yhtenäisestä johtamisjärjestelmästä tai yhteisistä kansallisista toimistoista eri ohjelmissa. (mt., 11).

Vastaajien suurimmalla osalla oli mielipiteenä, että tietoa löytyy jokaisesta ohjelmasta hyvin, rahoituksen hakulomakkeet olivat helppo ymmärtää, ja hakumenettelyt olivat käyttäjäystävällisiä ja ”sopusuhtaisia”. Yksinkertaistamista pyydettiin sen suhteen, että muita epäedullisessa asemassa olevat nuoret pääsisivät helpommin mukaan ohjelmaan. (mt., 11).

Tämä antaa suuntaa viittaa siihen, että Youth in Action – nuorisotoimintaohjelma koetaan hyvänä ja toiveita samankaltaisesta ohjelmasta on. Aika näyttää, millainen

kokonaisuus uudesta ohjelmasta on tulossa ja, millaisia mahdollisuuksia se antaa nuorille ja nuorten kanssa toimiville tahoille.

Jälkikäteen ajateltuna olisin voinut tehdä opinnäytetyön muullakin tavalla ja saada paljon laajemman aineiston käyttämällä eri menetelmää kuin sähköinen kyselylomake. Kyselylomakkeet laitettiin ajoissa menemään kyselyyn vastaamiseen suostuneille ja laitoin myös muistutusviestiä menemään, kun kyselyyn vastaamisen eräpäivä lähestyi.

Opinnäytetyön aiheena Youth in Actionissa on vielä potentiaalia tutkittavaksi, sillä siinä riittää useita alaohjelmia, joista voidaan saada monenlaista niin kulttuuriin ja kulttuurien kohtaamiseen liittyvää tutkimustietoa kuin myös alaohjelmissa mukana olleiden kokemusten syvempään tutkimukseen. Toivon, että tutkimuksestani olisi hyötyä Youth in Action nuorten ryhmätapaamista suunnitteleville ja tuovan lisää ideoita kansainvälisyyskasvatusta nuorille opettaville.

LÄHTEET

Bartlett, Catherine & Davidsson, Aira. 2003. Improve Your Global Competence.FINTRA-sarja.Helsinki:Multikustannus

Cantell, Matti (toim.)2000.Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja. Helsinki: LK-kirjat/Lasten Keskus

Frisk, Outi &Tulkki, Heikki. 2005.Kulttuuriavain.Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava

Hall, Stuart.2003. Kulttuuri, paikka ja identiteetti.Teoksessa Lehtonen, Mikko & Löytty, Olli (toim.): Erilaisuus. Tampere: Vastapaino s.85-128

Horelli, Liisa & Haikkola, Lotta & Sotkasiira, Tiina. 2008. Osallistuminen nuorisotyön lähestymistapana. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä.Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura julkaisuja 76. 2. muuttumaton painos. Hakapaino Oy, Helsinki 2008. s. 217-243

Kouluhallitus. 1991.Teoksessa Kantokorpi, O. (toim.) Vieraan kulttuurin ymmärtämisestä –mahdollisuuksia ja mahdottomuuksia. Lehtikarin kirjapaino 1991 Törmä.

Lampinen, Johanna. 2009. Kasvatusta kansainväliseen ymmärrykseen, yhteistyöhön ja rauhaan. Teoksessa Lampinen, Johanna & Melèn-Paaso (toim.): Tulevaisuus meissä Kasvaminen maailmanlaajuiseen vastuuseen. Opetusministeriön julkaisuja 2009:40. Yliopistopaino 2009.

Rohweder, Liisa. 2008. Erilaisuuden kohtaaminen ja hyväksyminen vastuullisuuteen kasvamisen edellytyksenä. Teoksessa Rohweder, Liisa (toim.): Kasvaminen globaaliin vastuuseen. Yhteiskunnan toimijoiden puheenvuoroja. Opetusministeriön julkaisuja 2008:40. Yliopistopaino 2008. s. 102

Salminen, Kerstin & Poutanen, Päivi. 1996. Kulttuurikompassi. Helsinki: EDITA

Valli, Raine. 2001. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Valli, Raine & Aaltola, Juhani (toim.): Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Jyväskylä: PS-Kustannus.s.100-112

Vehkalahti, Kimmo. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi

Vilkkä, Hanna. 2007.Tutki ja mittaa, Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskus CIMO 2011.CIMO asiantuntijana. Mikä on CIMO? Viitattu: 25.5.2011.

http://cimo.fi/cimo_asiantuntijana/mika_on_cimo

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskus CIMO 2011. Ohjelmat. EU:n nuorisotoimintaohjelma Youth in Action 2011. Viitattu 25.5.2011

http://cimo.fi/ohjelmat/youth_in_action

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskus CIMO 2011.Ohjelmat. Ryhmätapaamiset 2011 Viitattu: 25.5.2011

http://cimo.fi/ohjelmat/youth_in_action/ryhmatapaamiset

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskus CIMO 2011. Ajankohtaista. Nuorisotoiminnan uutisia. Julkaisu Euroopan komission sivuilla. Viitattu 28.5.2011.

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/consult/yia/report_en.pdf

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskus CIMO 2011. CIMO asiantuntijana. Mikä on CIMO? Valtioneuvoston asetus Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskuksesta CIMOsta. CIMOn kehittämistyöryhmä muistio. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:16. Viitattu: 28.5.2011

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/tr16.pdf?lang=fi>

Koulutuksen ja kulttuurin Po, Euroopan komissio, Youth in Action ohjelmaopas 2011. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyönkeskus CIMO. Viitattu: 25.5.2011.

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/19337_YiA_Ohjelmaopas_2011_FI.pdf

LIITTEET

Käyttämäni kyselylomake opinnäytetyössäni vastausohjelisäyksineen sekä saattekirje.

Olen 22-vuotias Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelija Tornioista. Olen tekemässä opinnäytetyötä Youth in Action -ohjelman ryhmätapaamisista tämän kevään aikana, Oulun ja Lapin alueella tehdyistä ryhmätapaamisista. Käsittelen vastaukset anonyymisti ja säilytän vastaukset pelkästään opinnäytetyön tekemisen ajan, jonka jälkeen poistan vastaukset. Aloitan tutkimustulosten käsittelyn 5. päivä maaliskuuta, johon mennessä pyydän vastaukset.

Kysymykset, joissa valitaan yksi vaihtoehto.

1. Minkä ikäinen olet nyt?

13-18

19-23

24-28

29-33

34-38

39-43

44-48 tai vanhempi

2. Sukupuolesi

nainen

mies

3. Millainen koulutus pohjasi sinulla on? Valitse yksi vaihtoehdoista.

peruskoulu

lukio

ammattikoulu

ammattikorkeakoulu

yliopisto

4. Oletko ollut ulkomailla?

kyllä

ei

5. Onko sinulla ulkomaalaisia ystäviä?

kyllä

ei

Kysymykset, joissa valitaan yksi vaihtoehto.

6. Mistä sait tietää Youth in Action-ohjelmasta?

muut mukana olleet

mainokset

CIMO:n internet-sivut

internet

jostain muualta?-----

Kysymys, jossa voi valita useamman vaihtoehdon.

7. Oletko osallistunut muuhun Youth in Action-ohjelmaan? Valitse tarvittaessa useampi vaihtoehto.

nuorten ryhmätapaaminen

nuorisoaloite

nuorten demokratiahanke

eurooppalainen vapaaehtoispalvelu

nuorten parissa toimivien koulutus ja verkostoituminen

nuorten ja nuorisopolitiikasta vastaavien tavoite

Kysymykset, joissa valitaan yksi vaihtoehto.

8. Missä roolissa olit/olet ryhmätapaamisen toteutuksessa?

osallistujana

tapaamisen vastuuhjaajana

ohjaajana

avustajana ideoinnissa

9. Minkä ikäinen olit osallistuessasi?

10-25

26-40

41-55

56-70

Kysymykset, joissa valitaan useampi vaihtoehto.

10. Miksi kiinnostuit ryhmätapaamisesta? Valitse 3 tärkeintä.

aikaisempi osallistuminen Youth in Action-ohjelmaan

kiinnostuksen herääminen

halu tutustua toiseen kulttuuriin ja ihmisiin

oppia käyttämään vierasta kieltä

pääsy edullisesti ulkomaille

kansainvälisyys kiinnostaa

mahdollisuus päästä suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa

pääsee vetämään ohjelmaa muille nuorille

uusien kokemusten saaminen

opintoihin liittyen

jokin muu syy, mikä? -----

11. Mikä sai sinut osallistumaan uudelleen? Valitse 3 tärkeintä.

aikaisemmat kokemukset

halu tutustua toiseen kulttuuriin ja ihmisiin

halu oppia käyttämään vierasta kieltä

pääsy edullisesti ulkomaille

kansainvälisyys

mahdollisuus päästä suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa

pääsee vetämään ohjelmaa muille nuorille

uusien kokemusten saaminen

opintoihin liittyen

jokin muu syy, mikä? -----

Kysymys, jossa valitaan yksi vaihtoehto.

12. Haluatko osallistua ryhmätapaamiseen myös tulevaisuudessa?

kyllä

ei

Avoimet kysymykset, joissa on vapaata tilaa vastata haluamallaan pituudella.

13. Millaisia tavoitteita sinulla oli ryhmätapaamiselle?

14. Miten asettamasi tavoitteet mielestäsi toteutuivat? Perustele vastauksesi.

15. Miten kehittäisit ryhmätapaamisia?

16. Mitä muuta haluaisit sanoa ryhmätapaamisiin liittyen?

Kysymys, jossa valitaan useampi vaihtoehto.

17. Mitä asioita mielestäsi pitää ottaa huomioon, kun on tekemisissä monenlaisien kulttuurien edustajien kanssa? Valitse neljä mielestäsi tärkeintä kohtaa.

kielitaito

puheaktien erilaisuus (mm. kysymys, kehoitus)

ruokailutottumukset ja tavat

aikakäsitykset

pukeutuminen

kohteliaisuuskäytännöt

kulttuurin yksilökeskeisyys ja yhteisökeskeisyys

käsitykset naisen ja miehen rooleista

läheisyyden ja etäisyyden ilmaiseminen

erimielisyyden ilmaiseminen ja käsittely

vuorovaikutustilanteen säännöt (mm. puheen tempo, yhtä aikaa puhuminen, puheen keskeytys)

väärinymmärtäminen

yhteiskunnalliset arvoasteikot (hierarkia)

elämäntyyli

erit motivoivat tekijät

suhtautuminen muutokseen ja kehitykseen

uskonto

havainnoinnin kulttuurisidoksisuus

Likertin asteikko, jossa jokaiseen kohtaan vastataan jokin neljästä väittämästä.

18. Kuinka paljon mielestäsi seuraavat väitteet vaikuttavat kulttuurienvälisessä kommunikoinnissa? Valitse asteikolta omaa mielipidettäsi lähinnä oleva väittämä.

Väittämät: 1. vaikuttaa paljon, 2. vaikuttaa melko paljon 3. vaikuttaa vähän 4. ei vaikuta yhtään

käsitykset itsestä

rooli-odotukset

vieraan kulttuurin edustajan odotukset

ihmisten välisiä suhteita koskevat käsitykset

yksilölliset persoonallisuuserot

fyysinen etäisyyden erot

tilan merkitys

nonverbaaliset erot (äänteet, ilmeet, eleet)

verbaaliset erot

ennakkoluulot / stereotyyppit

väärinkäsitykset

